

**Neformaliojo vaikų švietimo ir formalųjį švietimą
papildančio ugdymo mokyklų, kurių savininko teises ir
pareigas įgyvendina savivaldybė, vertinimas:
anketinių duomenų apžvalga ir analizė**

Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centras
Neformaliojo vaikų švietimo kokybės ir stebėsenos skyrius

2018 m. birželio 19 d.

Apklausų apimtys

Atsakytų anketų:

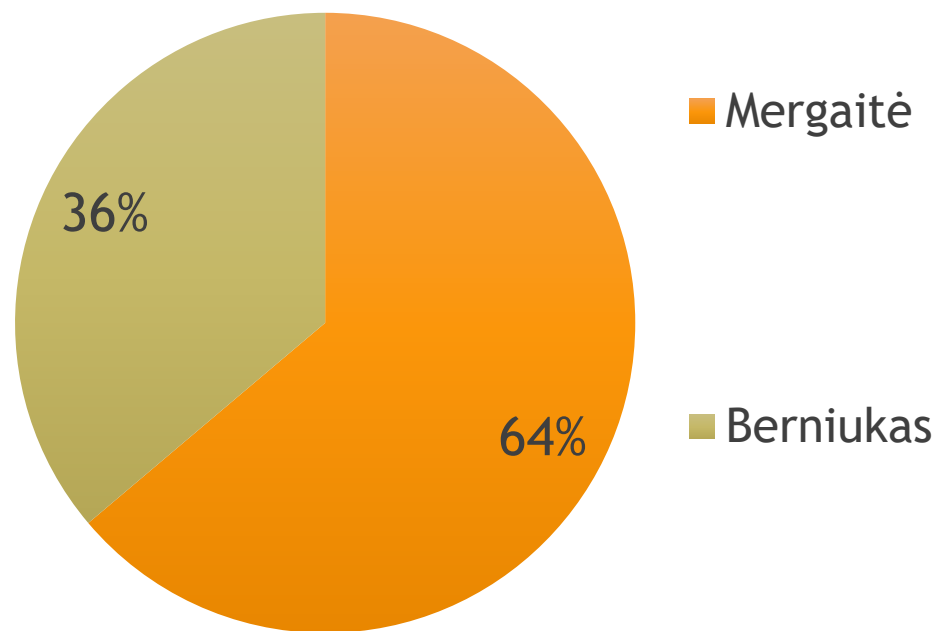
- Mokinių - 1303
  - Mokinių tėvų/globėjų - 1224
  - NVŠ mokytojų - 937
- } **3464**

Daugiausiai atsakytų anketų:

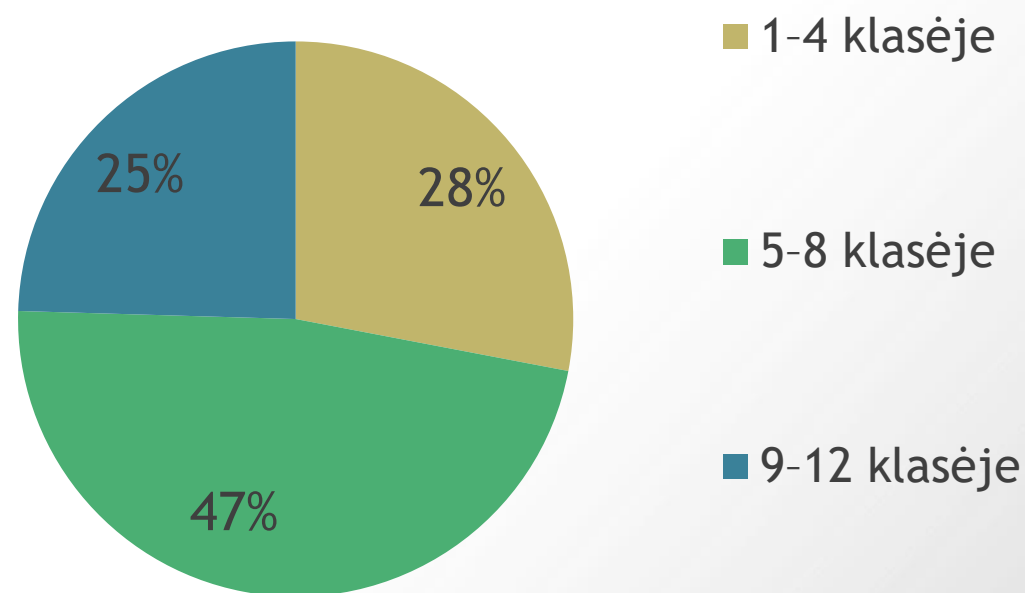
Savivaldybė	Mokytojai	Tėvai / globėjai	Mokiniai	Iš viso
Kėdainių r. sav,	59	100	252	411
Kauno m. sav.	98	163	100	361
Mažeikių r. sav.	34	71	158	263
Vilniaus m. sav.	48	107	30	185
Marijampolės sav.	20	39	87	146

Mokinių atsakymų į klausimus pasiskirstymas (1)

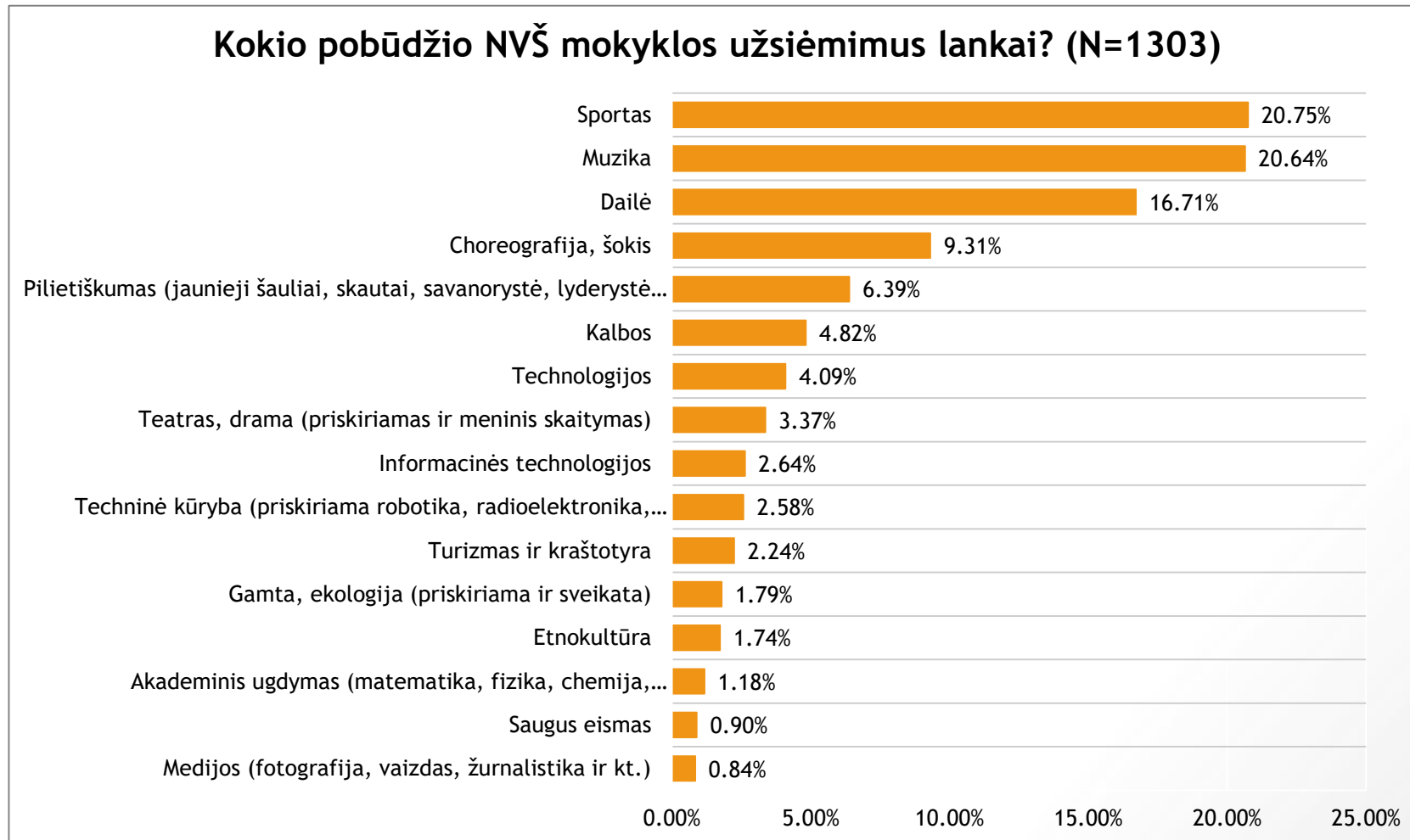
Tu esi? (N=1303)

Kelintoje klasėje mokaisi? (N=1303)

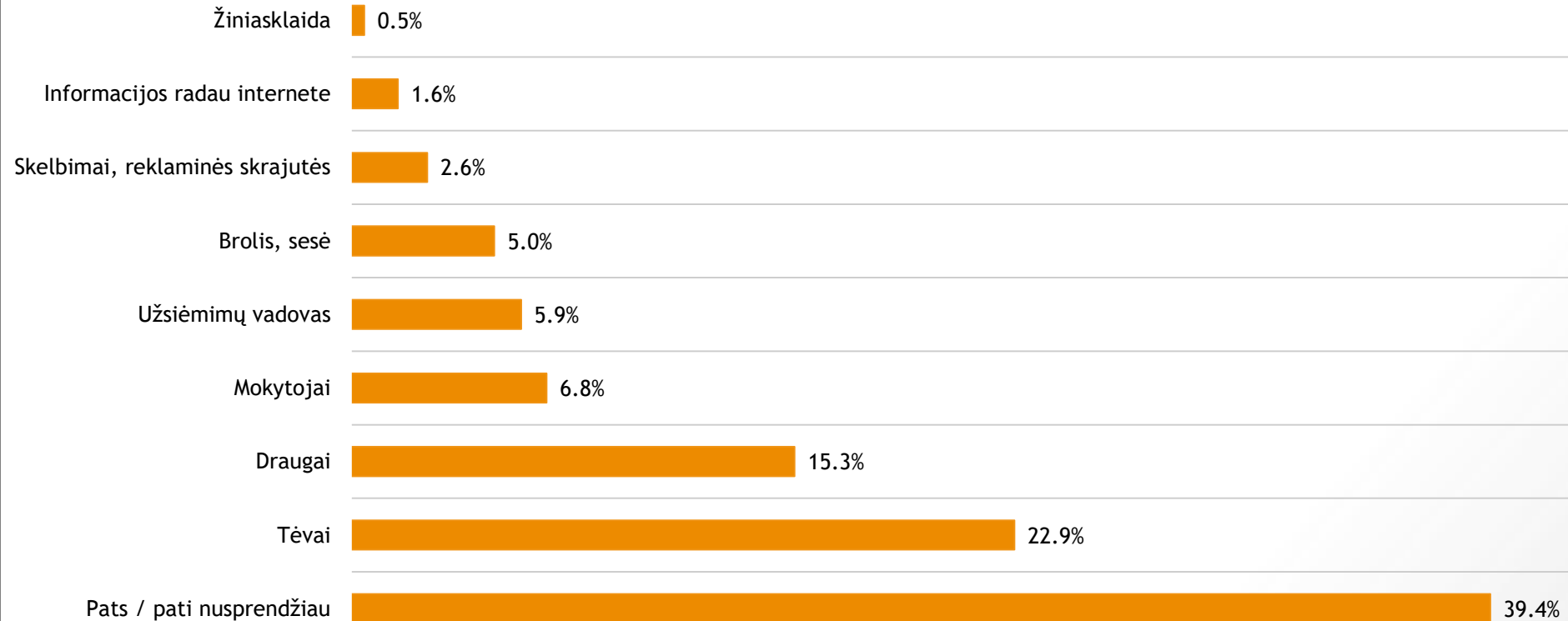

Mokinių atsakymų į klausimus pasiskirstymas (2)

Mokinių atsakymų į klausimus pasiskirstymas (3)

Kas tau patarė lankyti šiuos užsiėmimus? (N=1303)

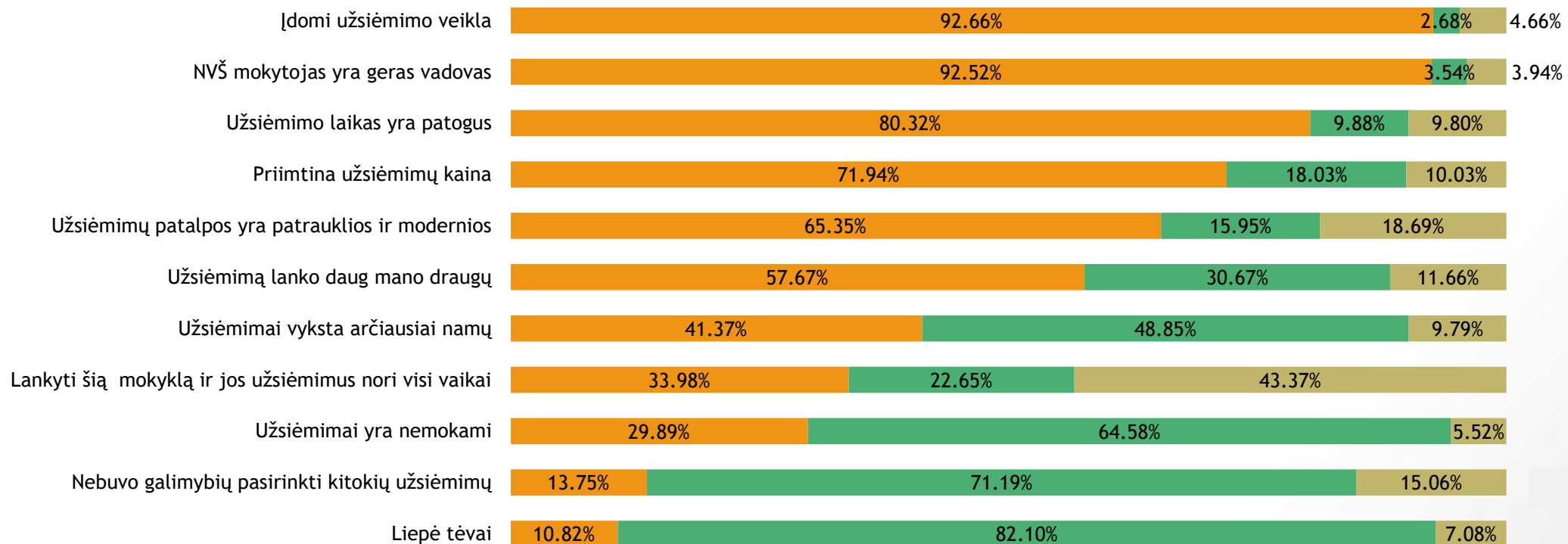

Papildomi atviro tipo atsakymai:
„Seneliai”; „Kaimynė”; „Teta”.

Mokinių atsakymų į klausimus pasiskirstymas (4)

Kodėl pasirinkai lankyti šiuos NVŠ mokyklos užsiėmimus?

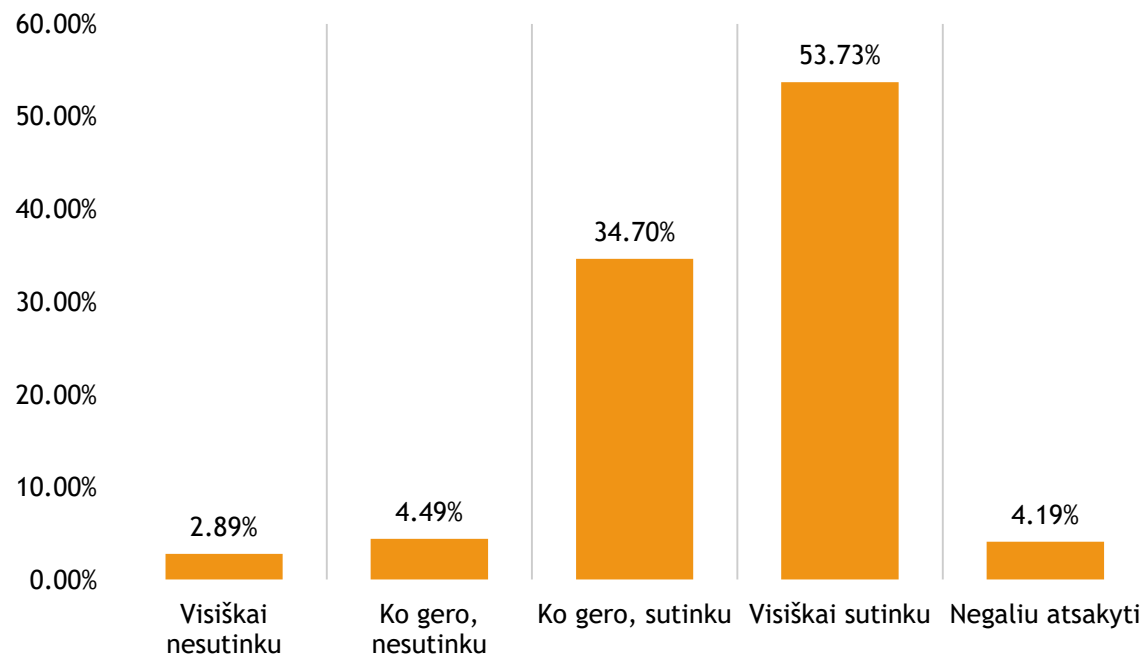
■ Taip ■ Ne ■ Abejoju

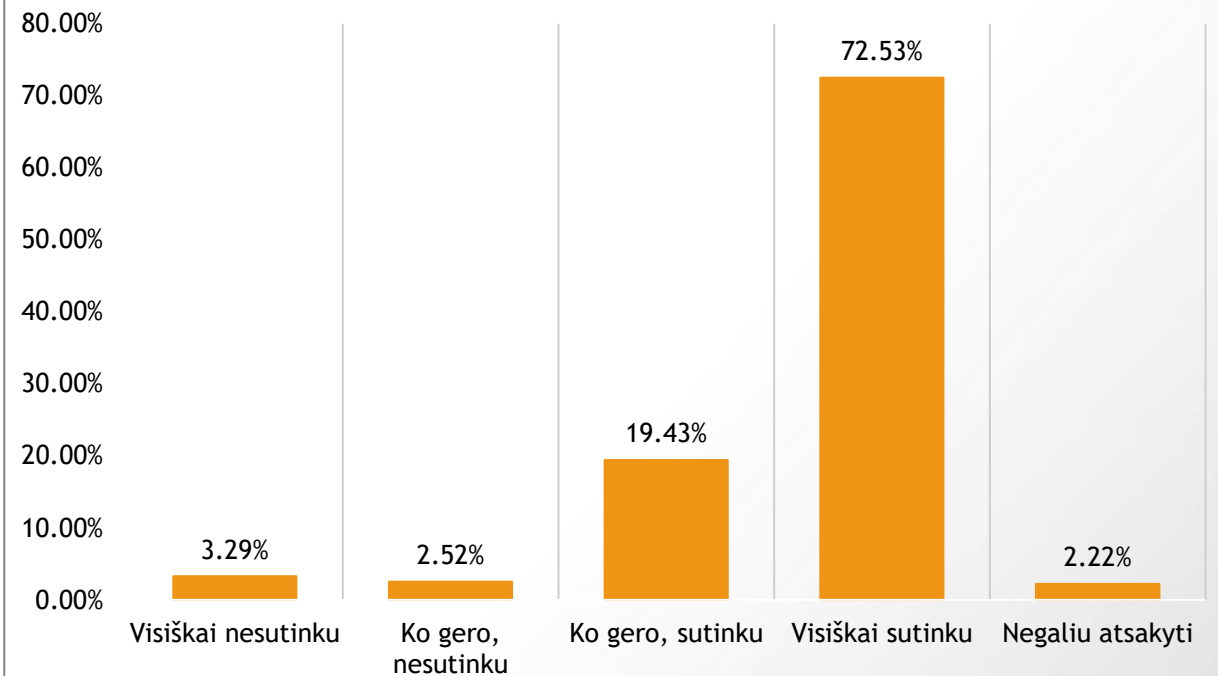
Papildomi atviro tipo atsakymai: „Tai bus mano specialybė“; „Liepė mokytoja“; „Dėl tobulėjimo ir sustiprėjimo“.

Mokinių atsakymų į klausimus pasiskirstymas (5)

NVŠ užsiėmimus lankantys vaikai yra geranoriški ir draugiški (N=1303)

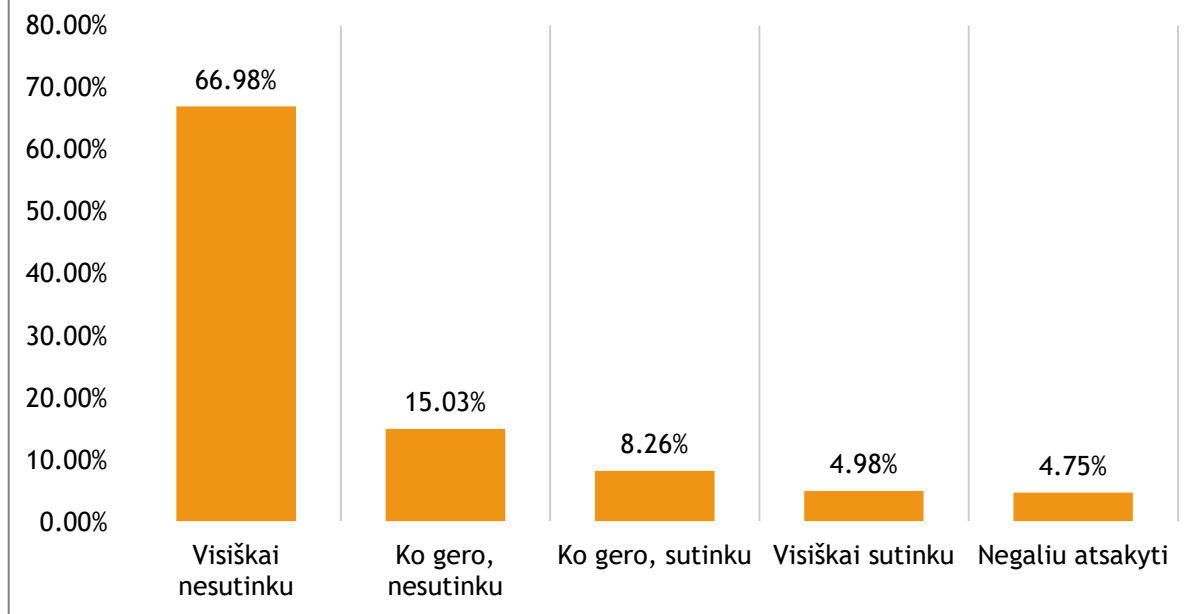

Užsiėmimų metu jaučiuosi gerai ir saugiai (N=1303)

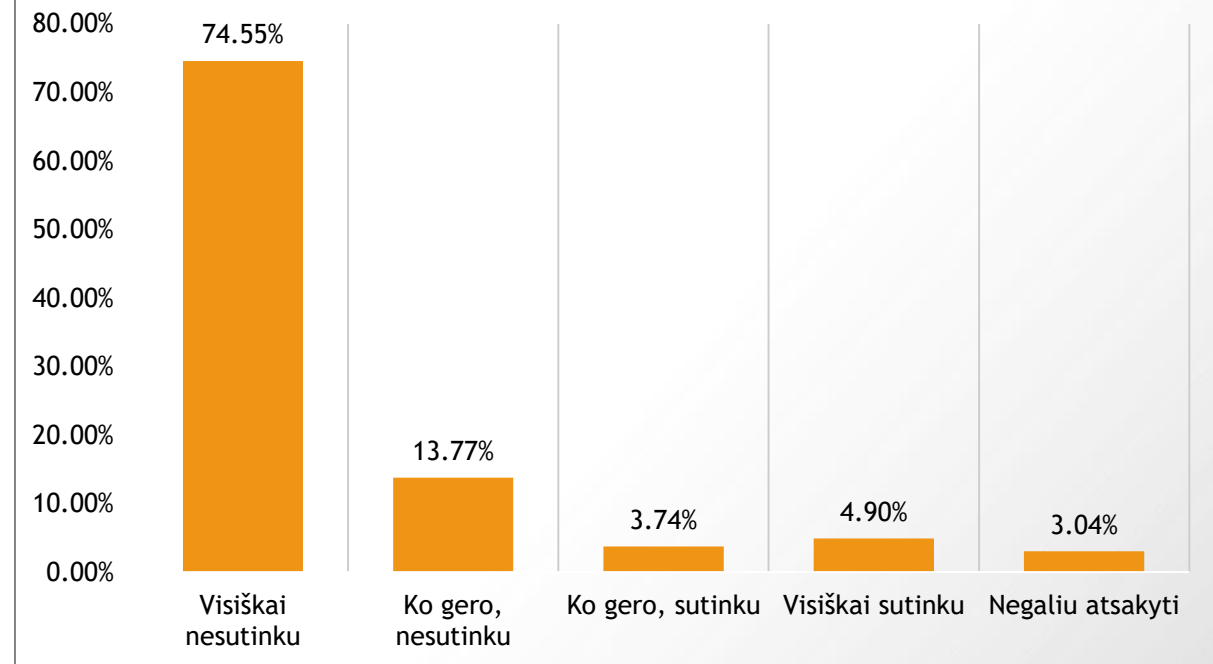

Mokinių atsakymų į klausimus pasiskirstymas (6)

Pasitaiko, kad būrelį lankantys vaikai mane skaudžiai įžeidžia ar pašiepia (N=1303)

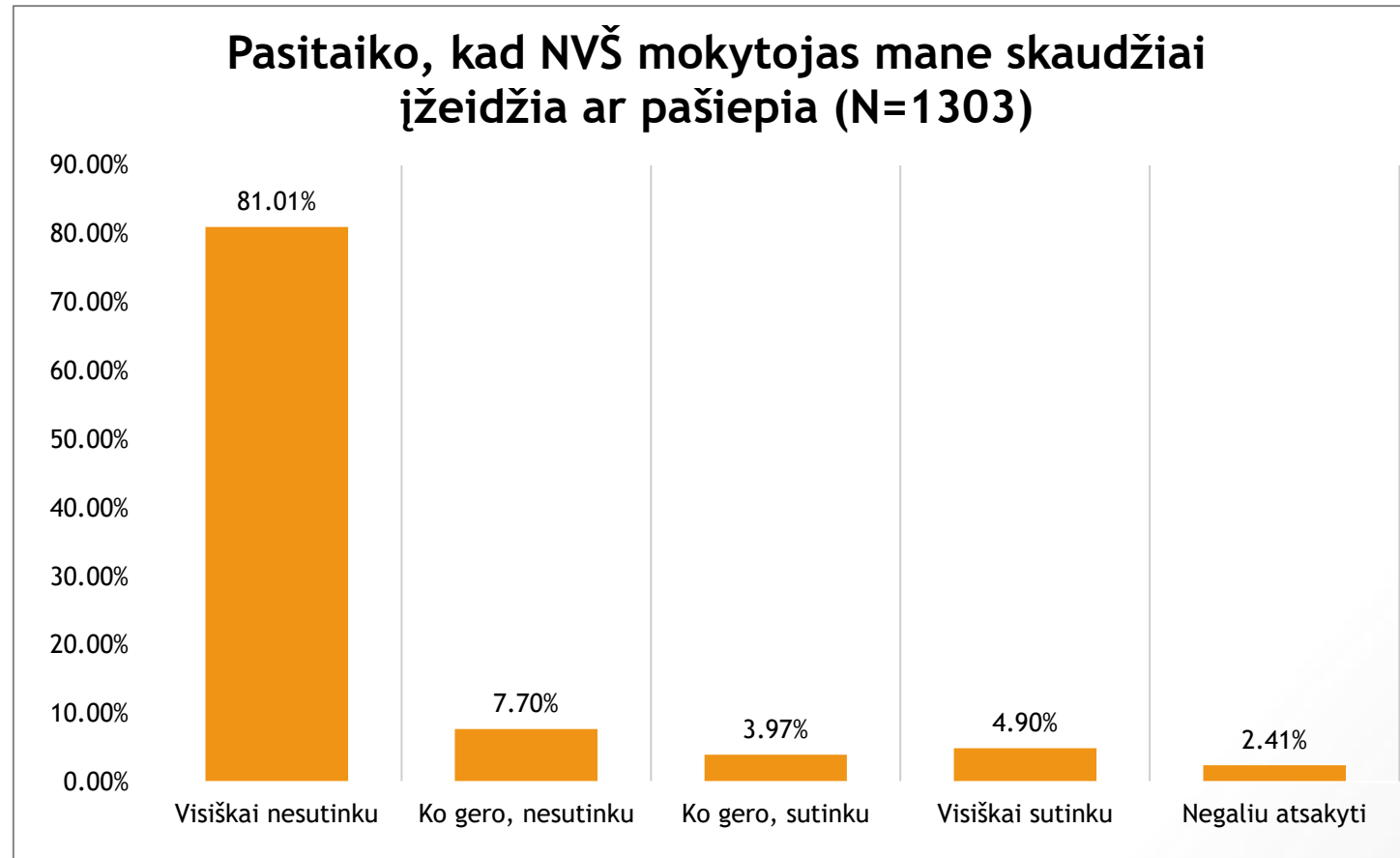

Užsiėmimų metu jaučiuosi suvaržytas ir vienišas (N=1303)

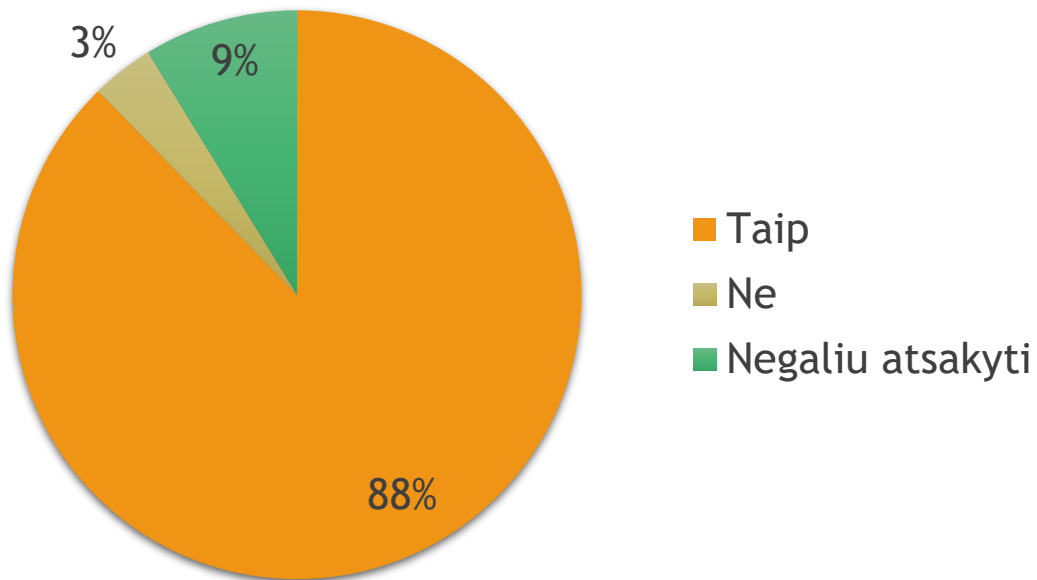

Mokinių atsakymų į klausimus pasiskirstymas (7)

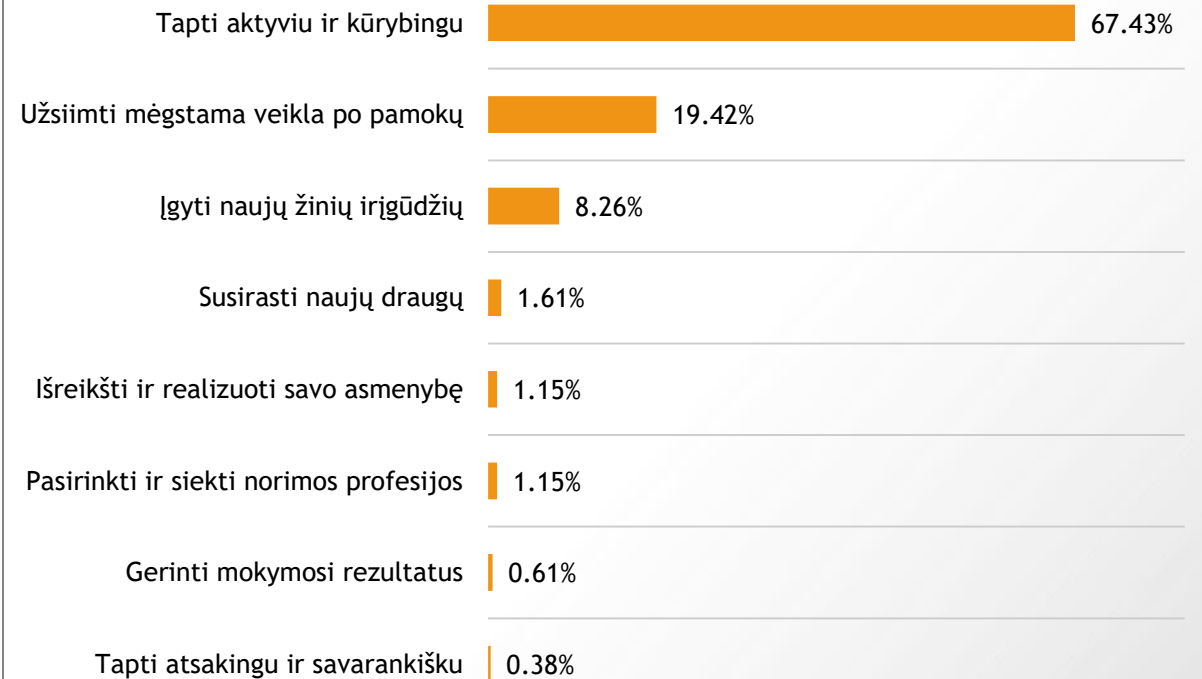

Mokinių atsakymų į klausimus pasiskirstymas (8)

Ar esate patenkintas(-a) savo pasiektais rezultatais NVŠ mokykloje? (N=1303)

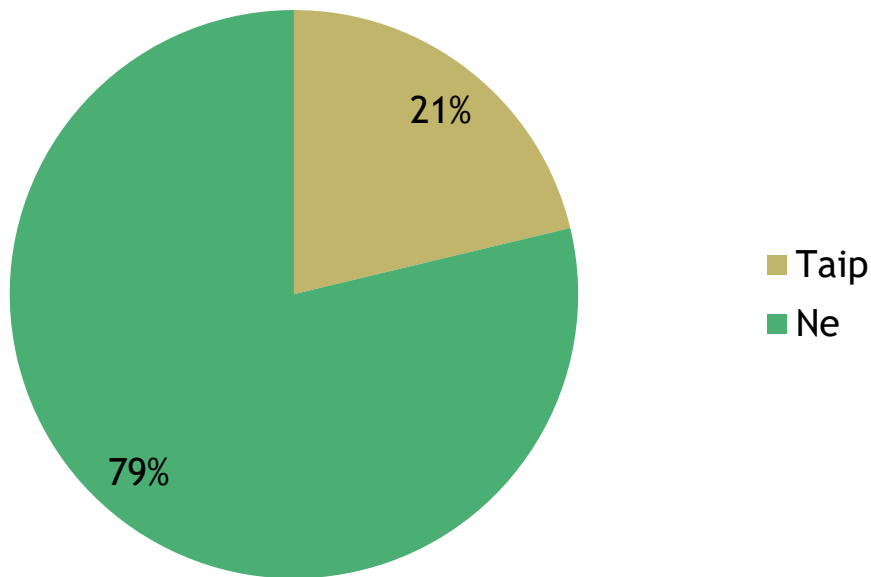

NVŠ mokyklos užsiėmimų lankymas man padeda (N=1303)

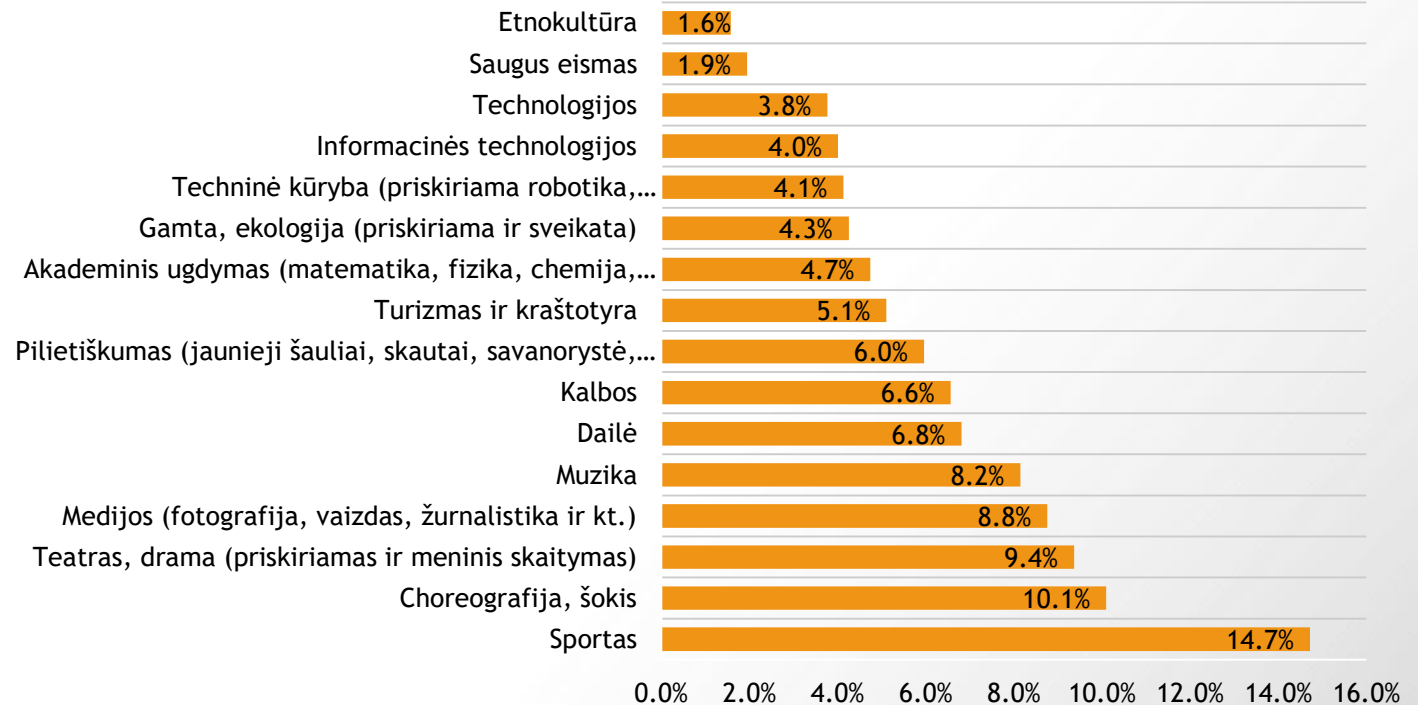

Mokinių atsakymų į klausimus pasiskirstymas (9)

Jei būtų galimybė pasirinkti, norėčiau lankyti kitos krypties užsiėmimus?
(N=1303)

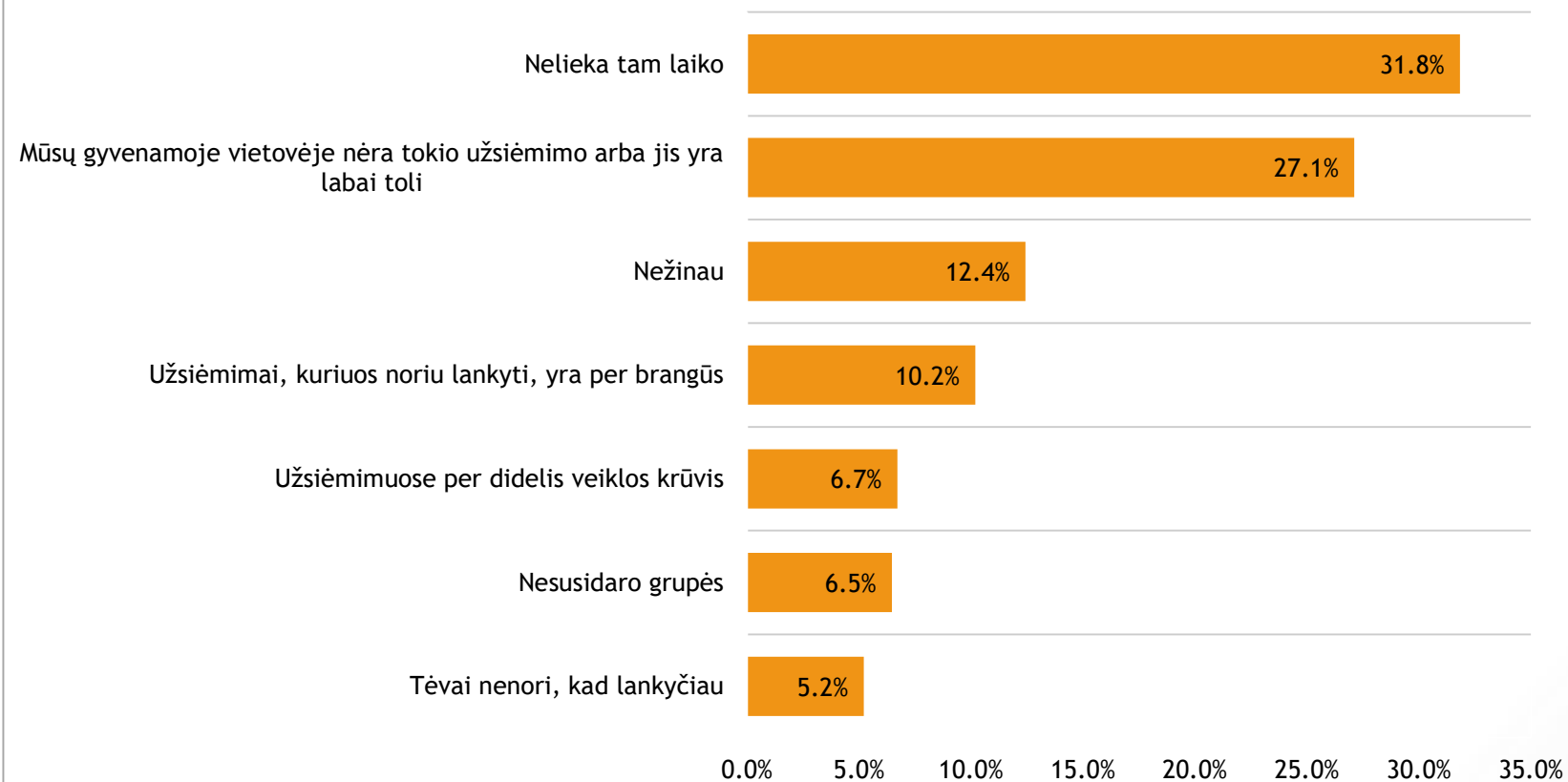

Jei būtų galimybė pasirinkti, kokios krypties užsiėmimus norėtum lankyti? (N=1303)

Mokinių atsakymų į klausimus pasiskirstymas (10)

Kodėl nelankai norimo užsiėmimo? (N=1303)

Papildomi atviro tipo atsakymai:

„Netinka užsiėmimo laikas“; „Neleidžia sveikata“; „Nenoriu eiti ten, kur nieko nepažįstu“; „Noriu pabaigti dailės mokyklą ir tada pradėti naują veiklą“; „Lankau jau tokius užsiėmimus mokykloje“.

Mokinių atsakymų į klausimus pasiskirstymas (11)

Kokius aspektus keistum NVŠ mokykloje? (N=1303)

Mokinių atsakymų į klausimus pasiskirstymas (12)

Jei turite kitų pasiūlymų ar pastabų, prašome juos išsakyti:

Dažniau vykdyti
užsiėmimus

Daugiau
nemokamų
užsiėmimų

Organizuoti
būrelius visoms
amžiaus grupėms

Daugiau
bendravimo tarp
mokytojų ir
mokinių

Skirti lėšų poilsiui
pertraukų metu
(sėdmaišiai,
arbata kt.)

Pritaikyti
patalpas
neįgaliesiems
vaikams

Subalansuoti
krūvį užsiėmimų
metu

Už gerus vaiko
rezultatus -
finansuoti
užsiėmimą

Pritaikyti
sportines veiklas
mergaitėms (pvz.
krepšinis)

Mokinių atsakymų į klausimus apibendrinimas

- ➔ Iš viso apklausoje dalyvavo 1303 vaikai, daugiausia iš Kėdainių r. sav., 5-8 klasių mokiniai, mergaitės.
- ➔ Dažniausiai lankomi sporto, muzikos, dailės ir choreografijos užsiėmimai.
- ➔ Dažniausiai lankyti būrelį mokiniai nusprendžia patys arba yra paskatinami tėvų, draugų.
- ➔ Pagrindiniai kriterijai, lemiantys mokinių motyvaciją lankyti NVŠ užsiėmimus, yra: **įdomi užsiėmimo sritis (92,6%)**; **NVŠ mokytojas yra geras vadovas (92,5%)**; **patogus laikas (80,3%)**.
- ➔ Didžioji dalis vaikų užsiėmimų metu jaučiasi gerai, saugiai, mokytojai ir mokiniai vertinami kaip geranoriški.

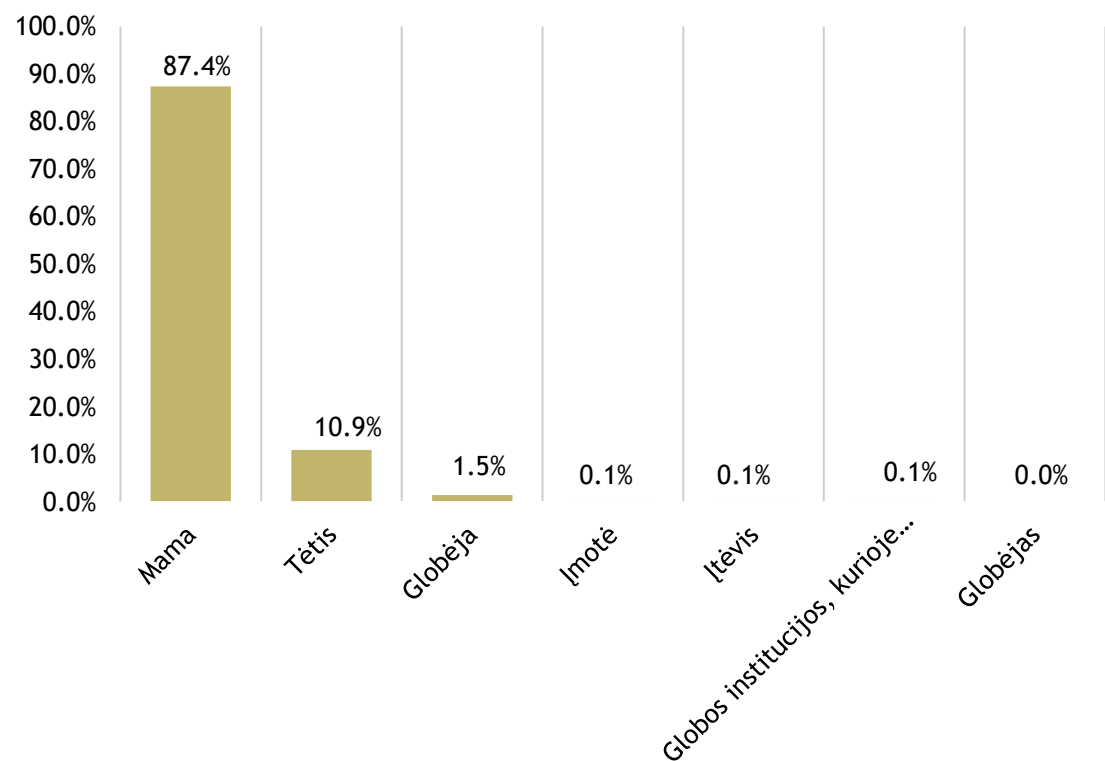
Mokinių atsakymų į klausimus apibendrinimas

- ➔ Lankomi užsiėmimai mokiniams daugiausiai padeda: tapti aktyviu ir kūrybingu (67%); užsiimti mėgstama veikla po pamokų (49%).
- ➔ 88% mokinių yra patenkinti savo pasiektais rezultatais būreliuose.
- ➔ 79% mokinių nenorėtų lankyti kitos krypties užsiėmimų, tačiau, jei būtų galimybė, pasirinktų: sportą, šokius, teatrą arba medijas.
- ➔ Mokiniai nelanko kitos krypties užsiėmimo, nes: nėra tam laiko (32%); gyvenamojoje vietovėje nėra tokio užsiėmimo (27%).
- ➔ 19% vaikų atsakė, jog nieko nekeistų NVŠ mokyklose, o likusi dalis teigė, jog užsiėmimus papildytų įranga (17,3%) ir atnaujintų edukacines erdves (16,4%).

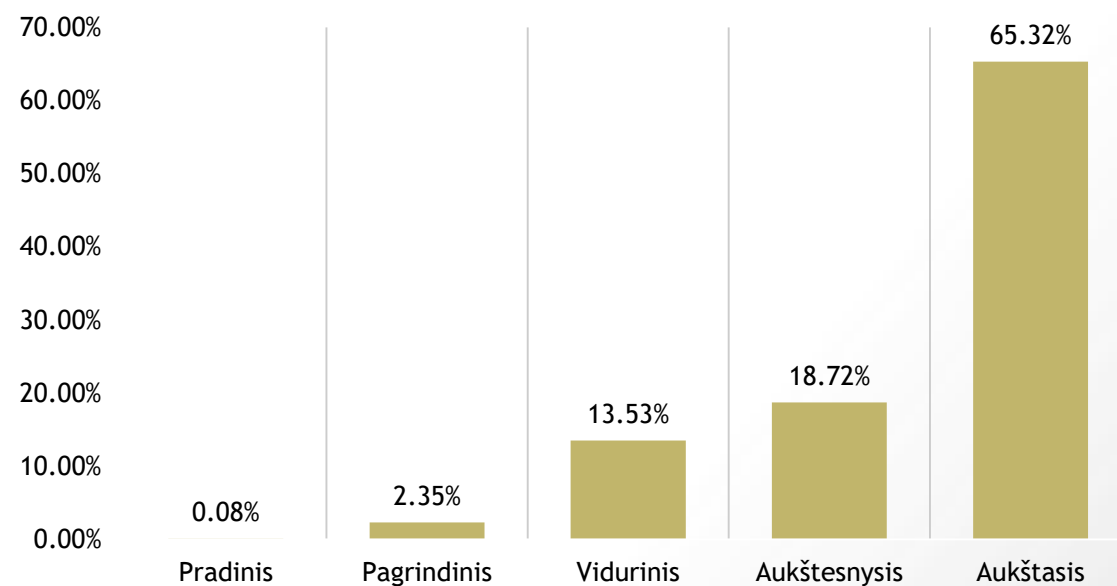

Tēvu atsakymū ģ klausimus pasiskirstymas (1)

Jūs esate vaiko (N=1224)

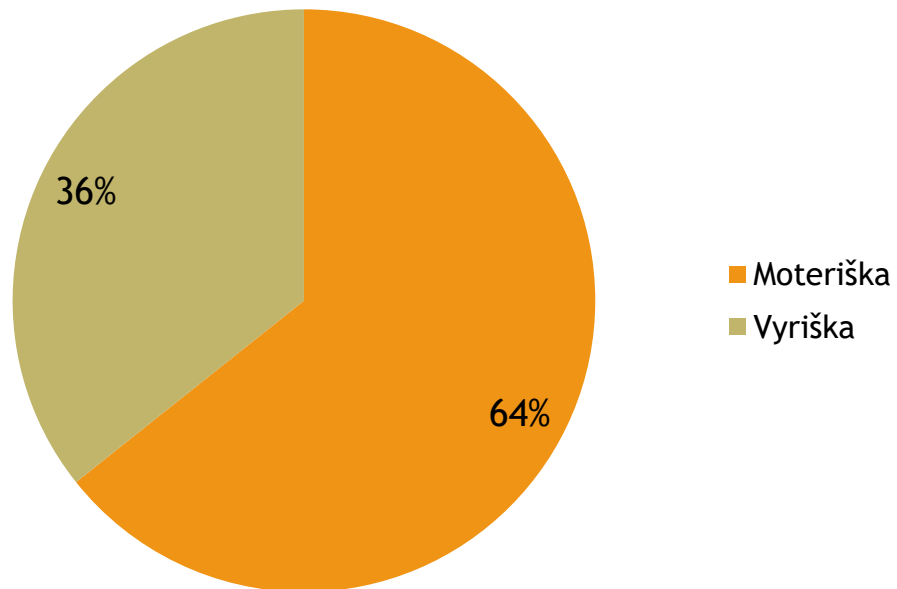
Jūsū išsilavinimas (N=1224)

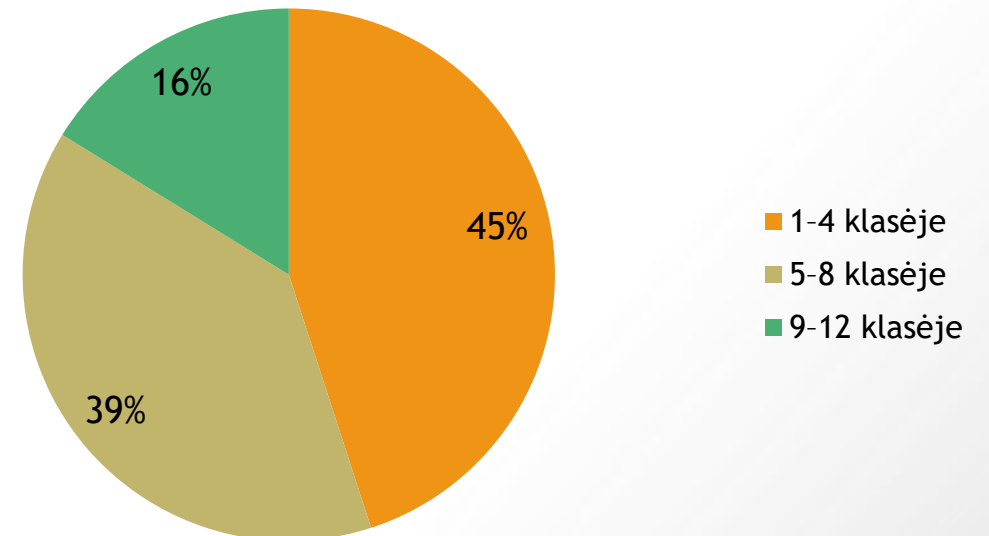
Papildomi atviro tipo atsakymai:
„Studijuoju”; „Magistras”; „Profesinis”.

Tėvų atsakymų į klausimus pasiskirstymas (2)

Vaiko lytis (N=1224)

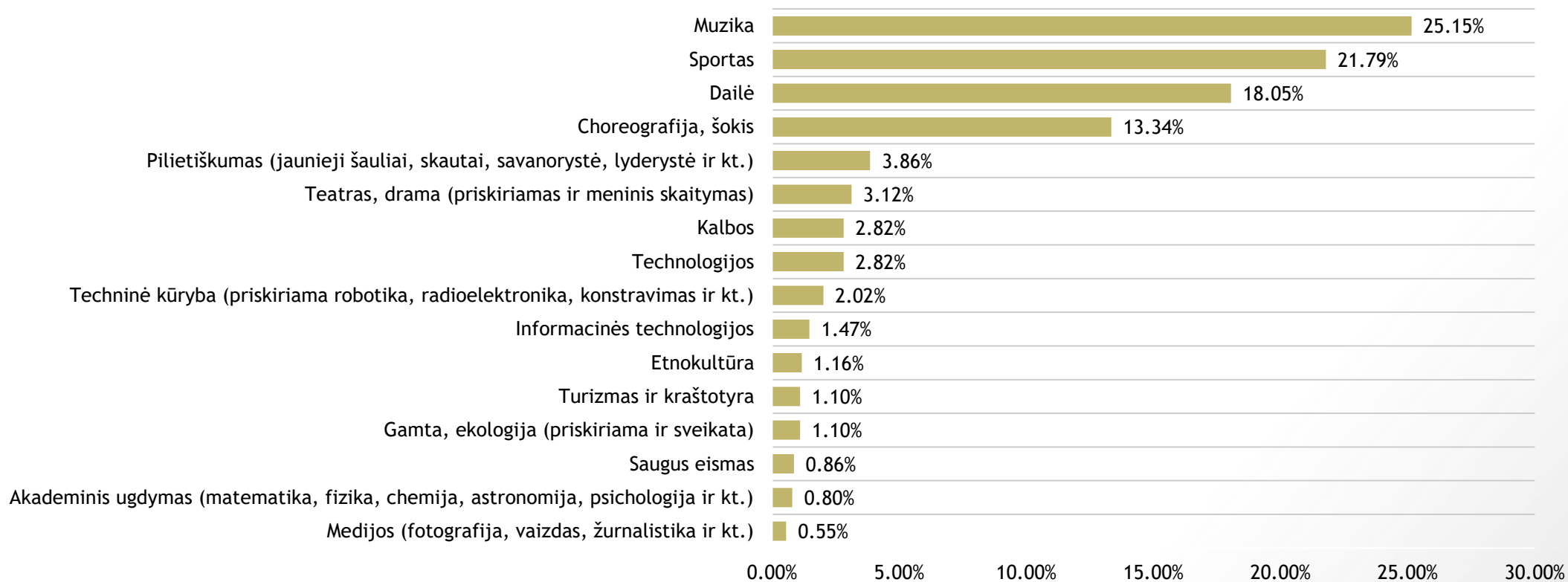

Kelintoje klasėje mokosi Jūsų vaikas (N=1224)

Tėvų atsakymų į klausimus pasiskirstymas (3)

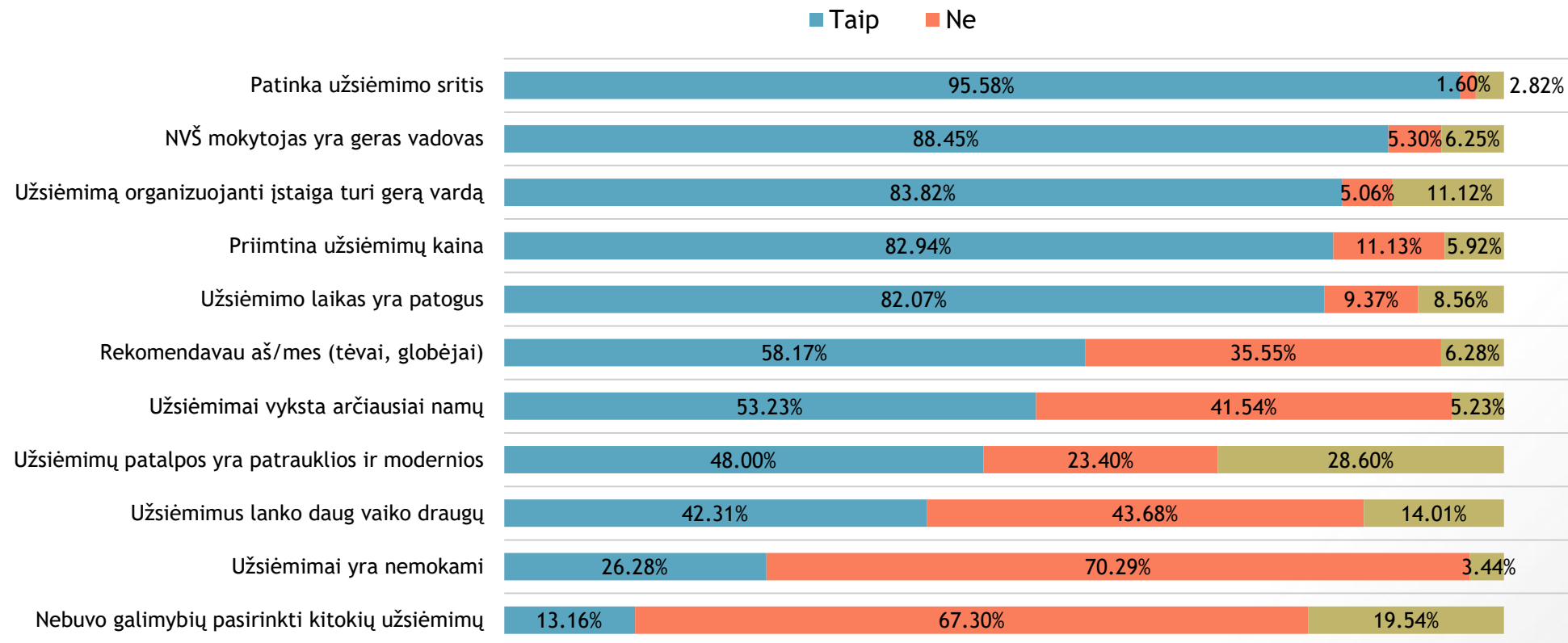
Kokios krypties NVŠ mokyklos užsiėmimus lanko Jūsų vaikas? (N=1224)

Papildomi atviro tipo atsakymai: „Renginių organizavimas ir vedimas“; „Animacija“; „Baidarės“; „Iliustracijų kūrimo ir vizualinio meno pažinimo būrelis“; „Sveikatingumas“.

Tėvų atsakymų į klausimus pasiskirstymas (4)

Kodėl Jūsų vaikas pasirinko šios NVŠ mokyklos užsiėmimus (N=1224)

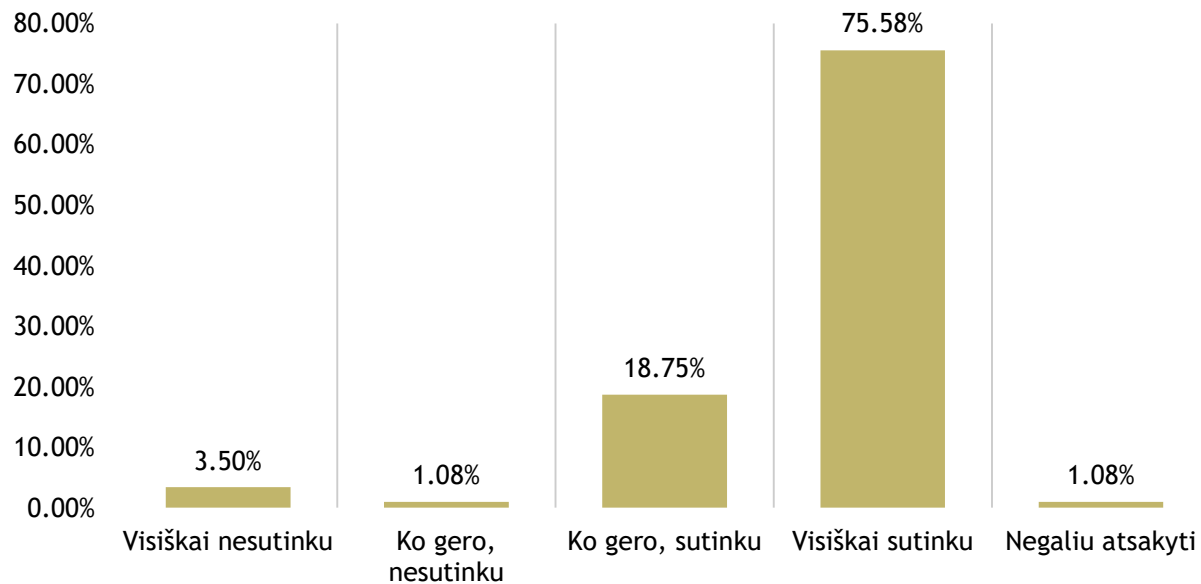

Papildomi atviro tipo atsakymai:
„Dėl tobulėjimo“; „Dėl sveikatos“.

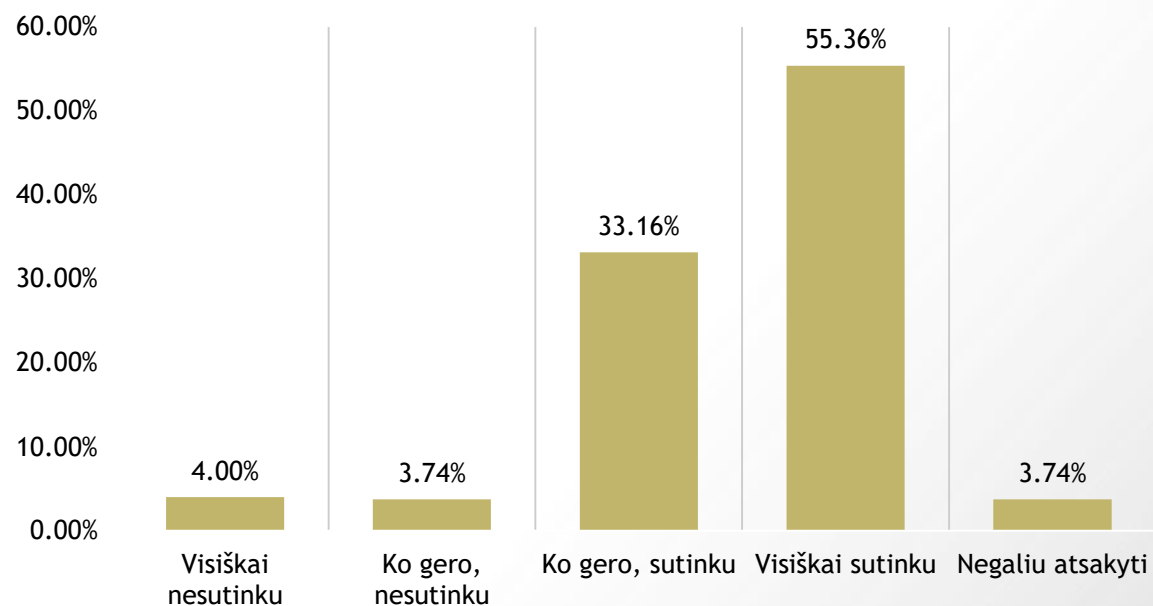
Tēvu atskajmų į klausimus pasiskirstymas (5)

Mano sūnui / dukrai NVŠ mokyklos užsiėmimų lankymas padeda:

Įgyti naujų žinių ir įgūdžių (N=1224)

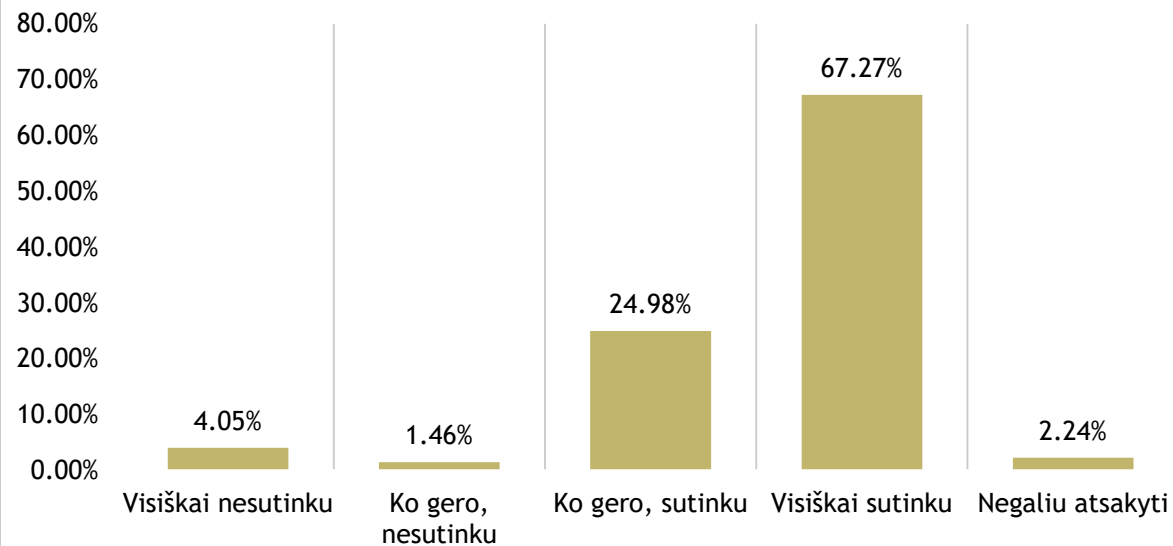
Susirasti naujų draugų (N=1224)

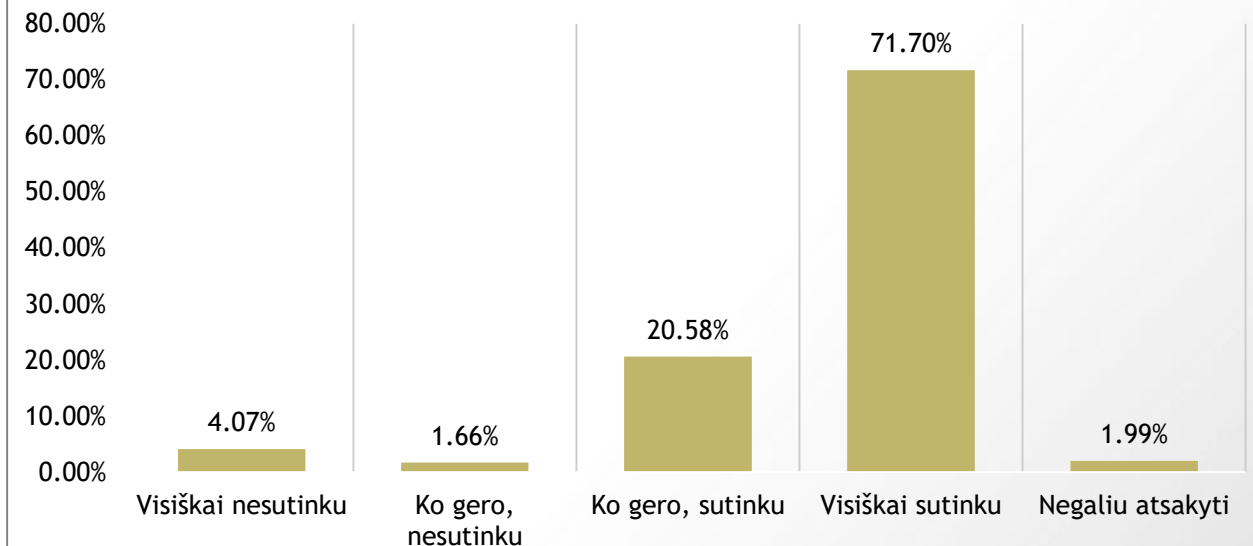
Tēvu atskaidmū ī klausimus pasiskirstymas (6)

Mano sūnui / dukrai NVŠ mokyklos uīsiēmimū lankymas padeda:

Ugdyti savarankiškumą ir atsakingumą (N=1224)

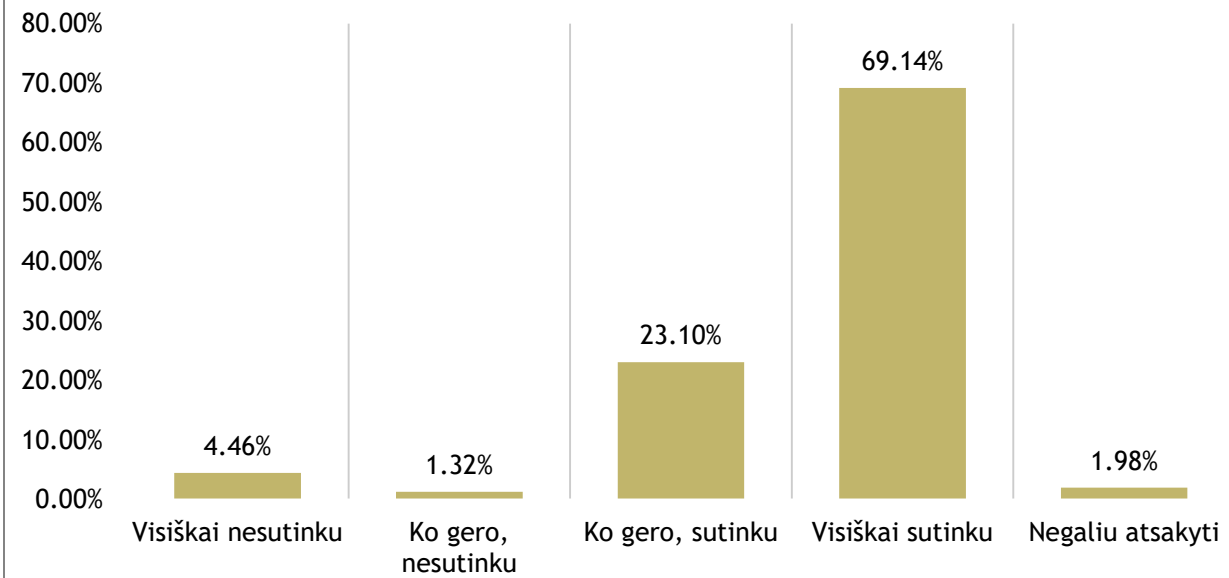
Uīsiimti mėgstama veikla po pamokū (N=1224)

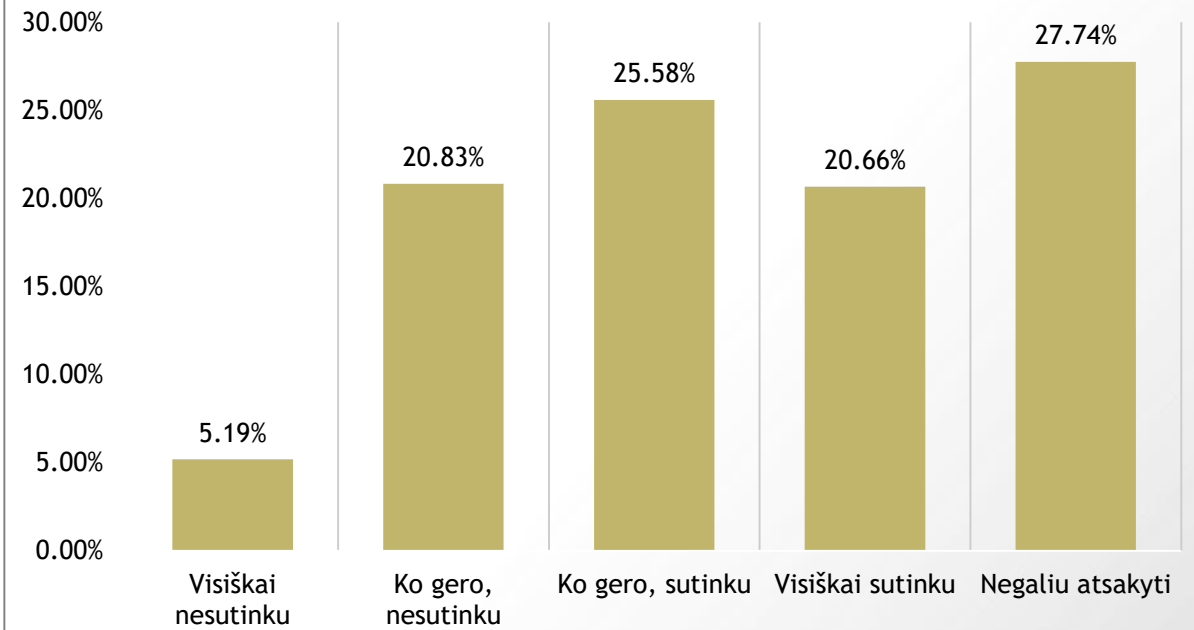
Tēvu atskaidmū į klausimus pasiskirstymas (7)

Mano sūnui / dukrai NVŠ mokyklos užsiėmimū lankymas padeda:

Ugditi aktyvią ir kūrybingą asmenybę (N=1224)

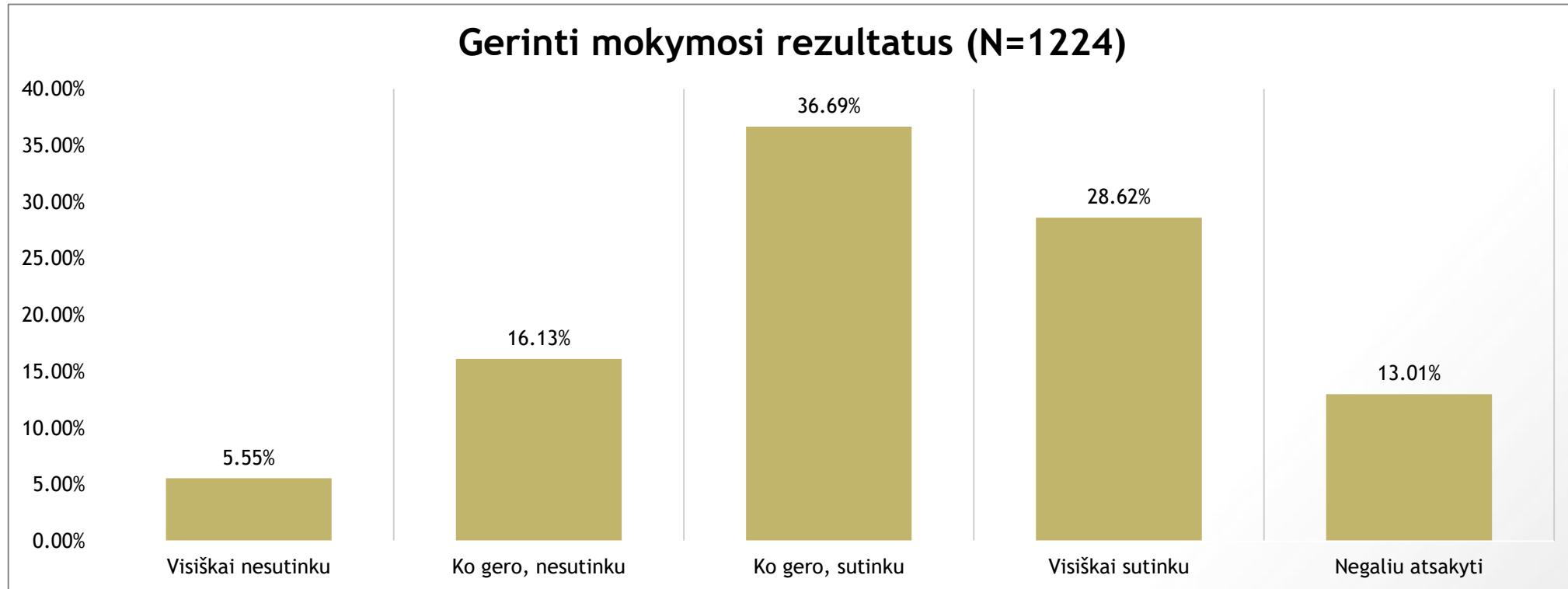

Pasirinkti ateities profesiją (N=1224)

Tēvu atskaidmū ī klausimus pasiskirstymas (8)

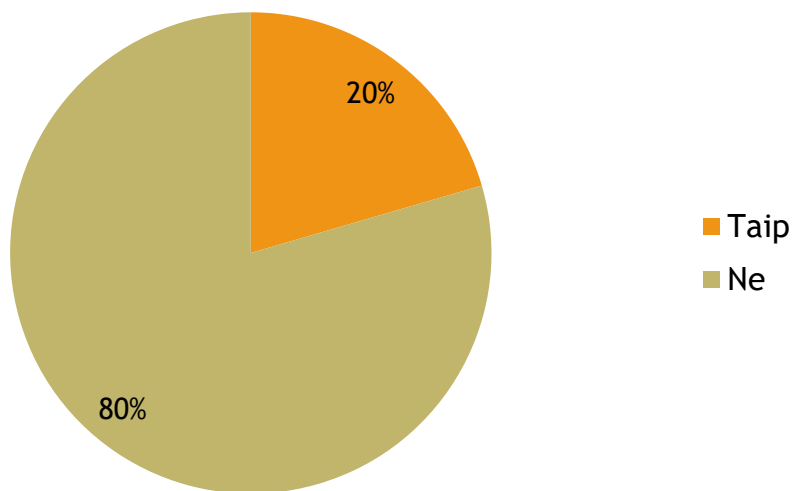
Mano sūnui / dukrai NVŠ mokyklos užsiēmimū lankymas padeda:

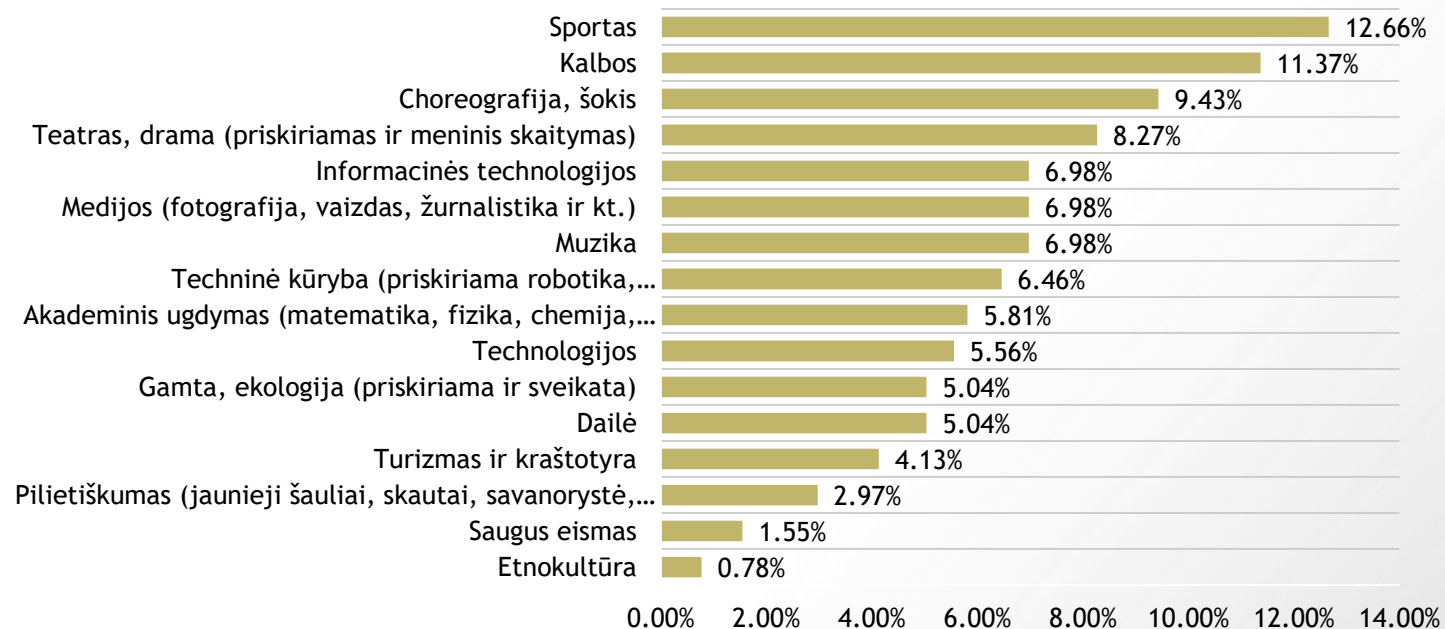

Tēvu atskaidmū ī klausimū pasiskirstymas (9)

Jei būtu galimybē pasirinkti,
norēčiau, kad mano vaikas lankytū
kitos krypties uzsiēmimū?
(N=1224)

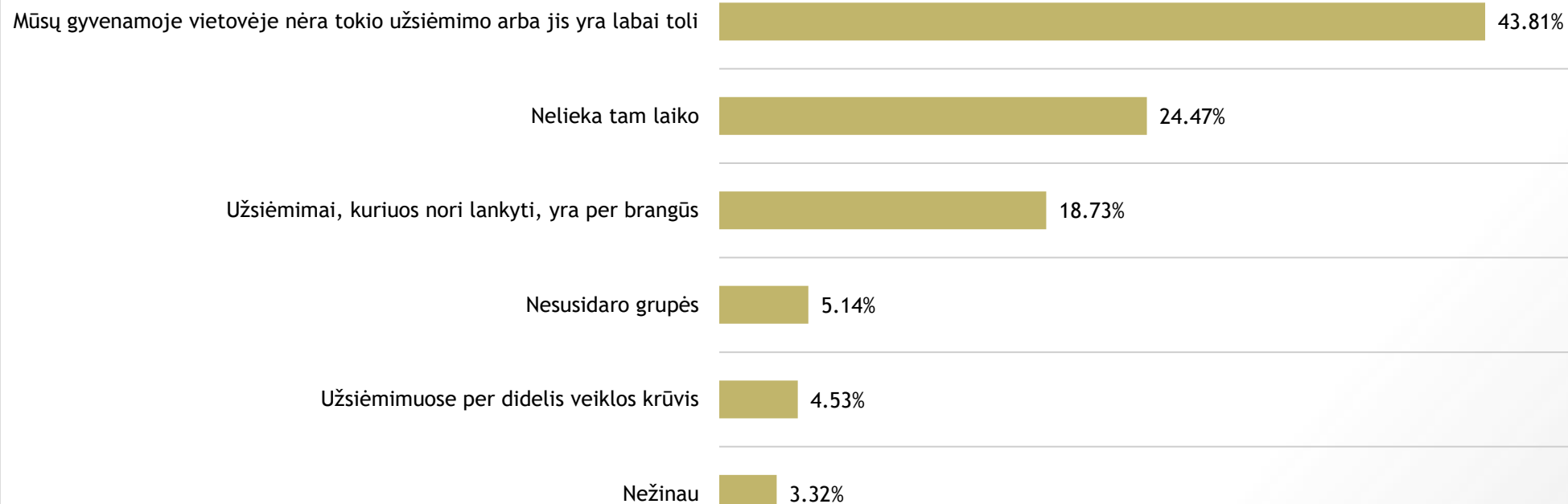
Kokios krypties uzsiēmimū norētumēte, kad
lankytū Jūsū vaikas, jei būtu galimybēs pasirinkti?
(N=1224)

Papildomi atviro tipo atsakymai: „Gimnastika“; „Ledo ritulys“; „Nėra užsiēmimų pritaikytū specialiū poreikiū vaikui- visi nori dirbti tik su visiškai sveikais“.

Tėvų atsakymų pasiskirstymas (10)

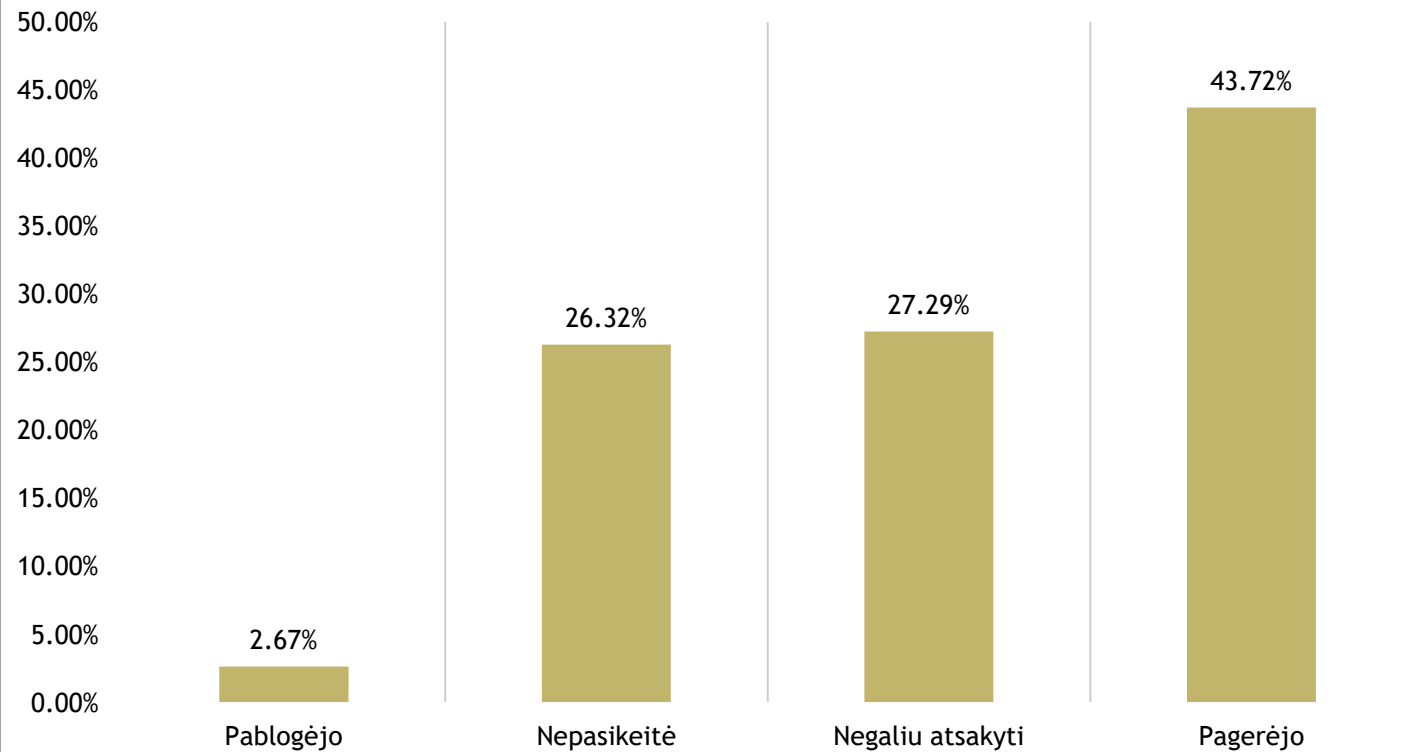
Kodėl Jūsų vaikas nelanko norimo užsiėmimo? (N=1224)

Papildomi atviro tipo atsakymai:
„Netinka užsiėmimo laikas“; „Per mažas amžius; „Nepedagogiškas vadovų elgesys“.

Tėvų atsakymų į klausimus pasiskirstymas (11)

Kaip, Jūsų nuomone, pasikeitė NVŠ mokyklos būklė per pastaruosius 3 metus? (N=1224)

Argumentuokite savo pasirinkimą

Pagerėjo:

Pablogėjo:

„Daugiau ir atsakingiau žiūrima į vaiko užimtumą“

„Nesilaikoma tų pažadų, kurie buvo prieš pradėdant lankyti būrelį“

„Mokykla įsigijo naujus instrumentus, pagerėjo ugdymo aplinka“

„Trūksta būrelių nesusijusių su sportu“

„Atsirado įvairesnių būrelių“

„Reikia patikimų įstaigų vadovų nes mažai naujovių, dirba senais metodais, nėra kompetentingų specialistų“

„Didesnis bendruomeniškumas, koncertinė veikla“

„Kasmet mažinamas finansavimas - didėja mokestis už mokslą, mokytojams niekas nemoka už koncertus ir pasirodymus vykstančius savaitgaliais“

Tėvų atsakymų į klausimus pasiskirstymas (12)

Kaip manote, ką reikia keisti ir tobulinti NVŠ ugdymo mokyklose? (N=1224)

Papildomi atviro tipo atsakymai: „Mažinti popierizmą, kad mokytojai turėtų daugiau laiko vaikams“; „Suteikti galimybę vaikams išbandyti įvairias trumpalaikes veiklas atostogų metu, kur vaikai galėtų susipažinti ir išbandyti, kas tai yra, neįsipareigodami lankyti visus metus“; „Saugoti vaikų sveikatą: laikytis higienos normų“.

Tėvų atsakymų į klausimus pasiskirstymas (13)

Jei turite kitų pasiūlymų ar pastabų, prašome juos išsakyti:

Derinti ir jungti būrelius, tam, jog vaikas iškart galėtų užsiimti keliomis veiklomis (pvz. bėgimas+ plaukimas)

Mokytojams mokėti darbo krūvį atitinkantį atlyginimą

Ribotas NVŠ mokyklose galinčių lankyti vaikų skaičius. Nepriimami visi norintys.

Intensyviau kontroliuoti ir prižiūrėti mokytojų darbą. Apie patikras skelbti viešai, kad galėtų ateiti visi norintys tėvai

Mokytojai ir NVŠ įstaiga turi prisiderinti prie šiuolaikinio jaunimo

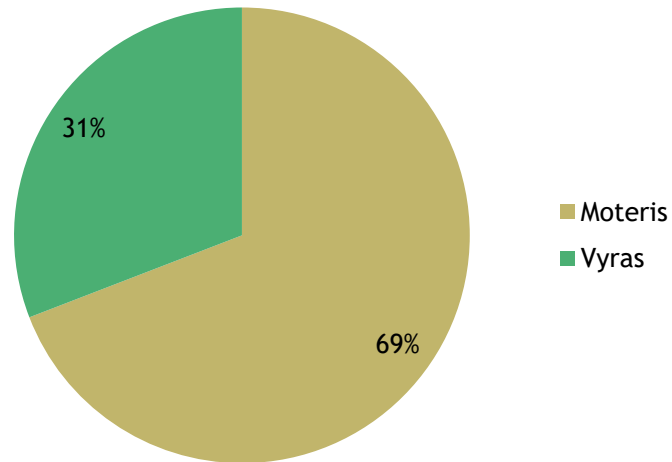
Reikia jaunų specialistų

Tėvų / globėjų atsakymų į klausimus apibendrinimas

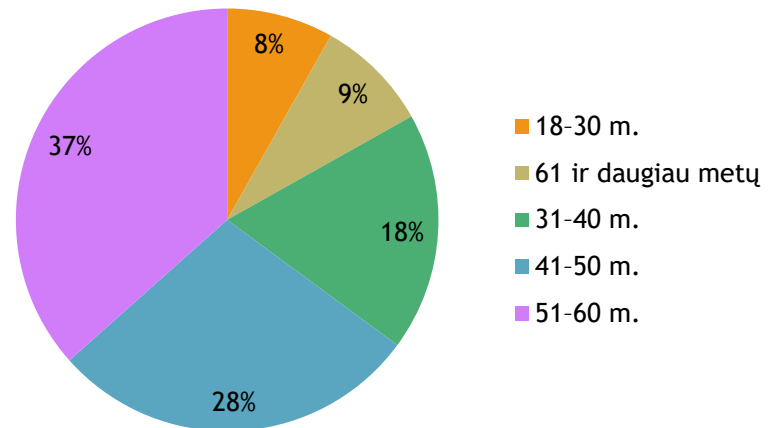
- ➔ Iš viso apklausoje dalyvavo 1224 tėvai/globėjai, daugiausia iš Kauno m. sav., motinos, aukštojo išsilavinimo.
- ➔ Dauguma tėvų sutinka, jog būreliai vaikams padeda įgyti naujų žinių, draugų, ugdo savarankiškumą ir kūrybingumą. Tačiau dvejopai vertino, ar padeda pasirinkti ateities profesiją (27,7% negali atsakyti).
- ➔ Didžioji dalis apklaustųjų (43%) teigė, jog per pastaruosius 3 metus NVŠ būklė pagerėjo.
- ➔ Tėvai dažniausiai išskyrė, jog NVŠ mokyklose reikia: aprūpinti įranga (16%); atnaujinti patalpas (13%); tobulinti finansavimą (10%).
- ➔ Tėvai papildomuose atviro tipo atsakymuose teigė, jog norėtų intensyvesnio mokytojų darbo kontroliavimo ir viešai skelbiamos informacijos apie patikras.

Mokytojų atsakymų į klausimus pasiskirstymas (1)

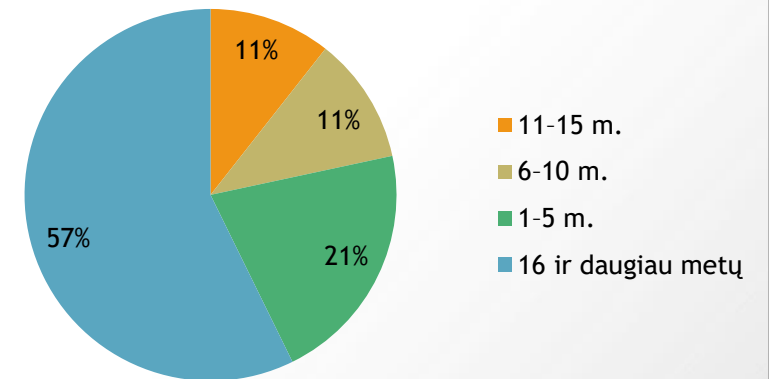
Jūsų lytis (N=937)

Jūsų amžius (N=937)

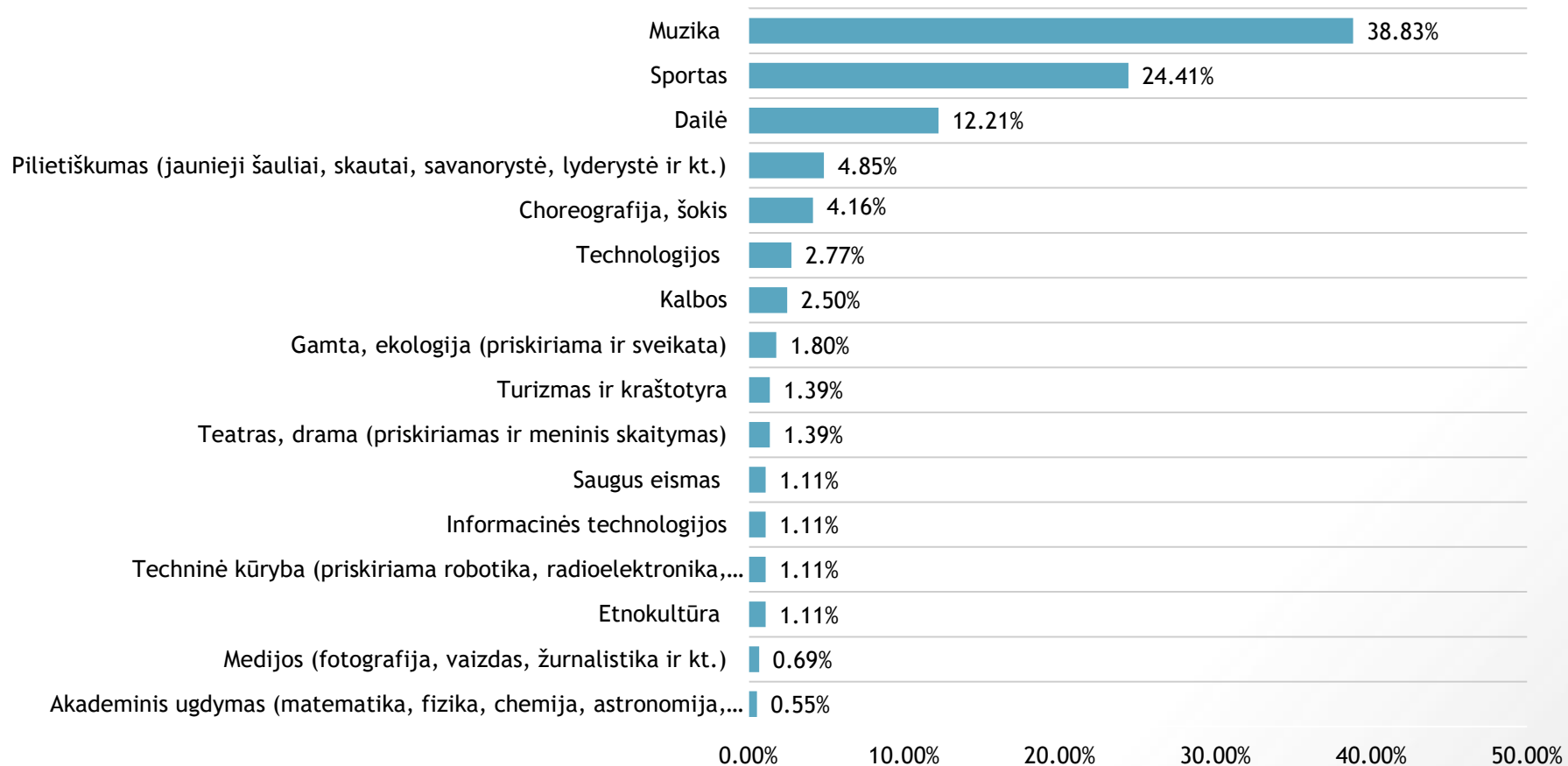

Jūsų darbo patirtis neformaliajame vaikų švietime (N=937)

Mokytojų atsakymų į klausimus pasiskirstymas (2)

Kokios srities NVŠ užsiėmimų mokytojas esate? (N=937)

Mokytojų atsakymų į klausimus pasiskirstymas (3)

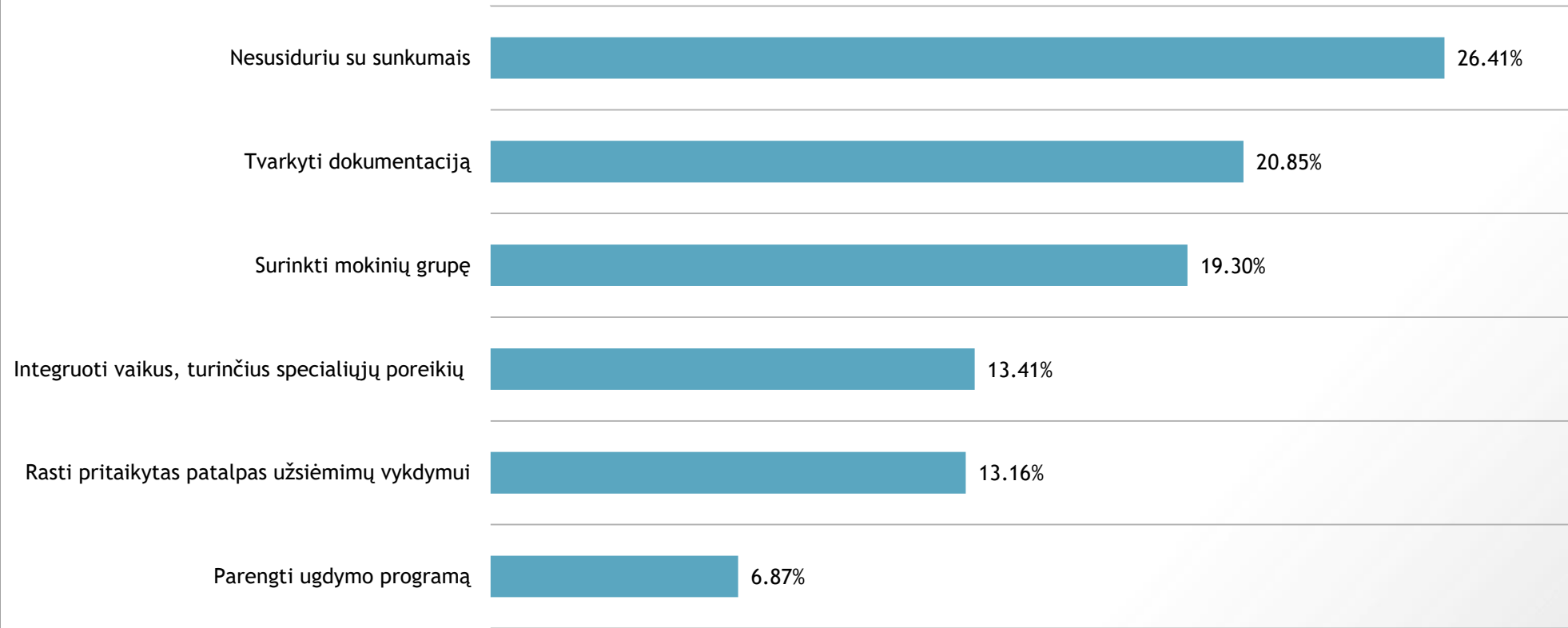
Kokie Jūsų mokymo tikslai ir lūkesčiai NVŠ vykdomose užsiėmimuose? (N=937)

Papildomi atviro tipo atsakymai: „Siekti užsibrėžtų tikslų, skatinti sveikai maitintis, judėti ir sportuoti“; „Pilietiškumas, patriotiškumas“; „Ugdyti socialinius įgūdžius“; „Tikslas išugdyti dorus, sąžiningus, atsakingus ir kultūringus Lietuvos piliečius“; „Plėsti vaikų akiratį, supažindinti juos su kuo įvairesnėmis etninės kultūros apraiškomis“; „Ugdyti emocinį intelektą, gerinti psichologinę savijautą. Ugdyti toleranciją“; „Ugdyti laisvą ir sąmoningą žmogų“; „Skatinti pasitikėjimą savimi“.

Mokytojų atsakymų į klausimus pasiskirstymas (4)

Su kokiais sunkumais susiduriate organizuodami užsiėmimus pagal NVŠ mokykloje esančią tvarką? (N=937)

Su kokiais sunkumais susiduriate organizuodami užsiėmimus pagal NVŠ mokykloje esančią tvarką?

Papildomi atviro tipo atsakymai (N=99)

Finansavimo sunkumai:

„Lėšų trūkumas gerinant mokyklos materialinę bazę (naujiems instrumentams, jų taisymui, tautiniams drabužiams, inventoriui), komandiruotėms į seminarus, konkursus, festivalius“

Tvarkaraščio sudarymas:

„Sunku sudaryti tvarkaraštį, kad visi kaimo vaikai spėtų mokykliniu autobusiuku grįžti namo“

Vaikų kompetencijų/motyvacijos skirtumai:

„Kadangi grupė susiformuoja iš motyvuotų ir nemotyvuotų vaikų, tai sudėtinga sudaryti ugdymo programą, skiriasi vaikų poreikiai“

Bendravimas su tėvais:

„Nemenki sunkumai iškyla su mokinių tėvais, nežinančiais, dėl ko atveda vaiką į muzikos mokyklą. Tokie pasimetę tėvai, sunku su jais dirbti, bendrauti, laukti kokių apčiuopiamų rezultatų; bendravimas su tėvais mokesčių mokėjimo klausimais“

Mokytojų atsakymų į klausimus pasiskirstymas (5)

Kas Jums padėtų sklandžiau organizuoti ugdymą? (N=937)

Mokytojų asistentai/padėjėjai:

„Jauniems mokytojams privalo būti paskirtas mentorius, kuris nuoširdžiai padėtų, stebėtų bent pirmus metus, supažindintų su mokymo subtilybėmis, renginių (koncertų) organizavimu”

Lankstus užsiėmimų vykdymas:

„Paprastesnė sistema, leidžianti lanksčiau keisti užsiėmimų vietą ir laiką atsižvelgti į vaikų poreikius, aplinkybes”; „Kai kuriems mažiukams ir po 25 minučių norisi jau pailsėti - visokių būna”

Elektroninis dienynas:

„Padėtų elektroninis dienynas, bet to negalime, nes mokytojai nėra aprūpinti kompiuteriais”

Kvalifikacijos tobulinimo renginiai:

„Mokymai, seminarai, kaip integruoti spec. poreikių turinčius vaikus”; „Mokymai, apie šiuolaikinių technologijų pritaikymą veikloje ir naujoves“

Mokytojų atsakymų į klausimus pasiskirstymas (5)

Kas Jums padėtų sklandžiau organizuoti ugdymą? (N=937)

Bendradarbiavimas tarp institucijų:

„Turėtų būti rengiami seminarai dalykinėmis temomis, bendradarbiavimas su kitomis mokyklomis, dalijimasis gera patirtimi”

Naujų technologijų panaudojimas:

„Naujos technologijos padeda kurti šiuolaikišką mokymosi aplinką ir keičia patį ugdymo procesą, daro jį paprastesnį, spartesnį, patrauklesnį ir veiksmingesnį. Vaizdinės priemonės pamokose didina mokinių mokymosi motyvaciją, lavina atmintį, vaizduotę”

Konsultantai:

„Reikalingi žmonės (mokykloje, švietimo skyriuje ir t.t.), galintys kompetentingai konsultuoti iškilus klausimams dėl ugdymo programų rengimo, vykdymo, dokumentacijos tvarkymo bei darbo organizavimo”

Nustatyti NVŠ mokyklos tikslai:

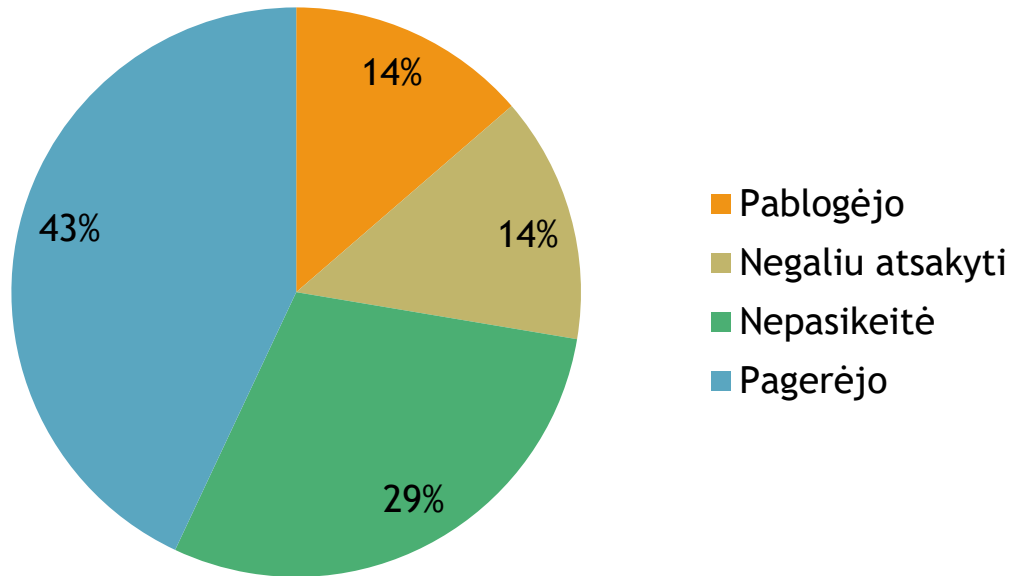
„Įstaigos strategija ir jos tikslai. Nėra aišku ar siekiama mokinių užimtumo ar sporto rezultatų. Jei įstaiga siekia masiškumo, tai aukšto sportinio meistriškumo ugdymas nėra geriausias metodas masiškumui siekti”

Didesnė motyvacija:

„Norėtųsi didesnės mokinių, tėvų motyvacijos, kitokio jų požiūrio į mokyklos ugdymo procesą”

Mokytojų atsakymų į klausimus pasiskirstymas (6)

Kaip, Jūsų nuomone, pasikeitė NVŠ mokykloje būklė per pastaruosius 3 metus? (N=937)

Argumentuokite savo pasirinkimą

Pagerėjo:

„Mokytojai aktyviai užsiima NVŠ programomis, vaikų užimtumo pasirinkimas didesnis”

„Stengiamasi sukurti jaukią aplinką mokiniams, leidžiama parinkti individualiai pagal mokinio sugebėjimus mokymo programą, kurios dėka yra sumažinamas diskomfortas mokymo procese”

„Panaudojant NVŠ krepšelio lėšas NVŠ mokyklose padidėjo priemonių pasirinkimo galimybės”

„Mokykloje suaktyvėjo metodinė veikla, kviečiami lektoriai, kurie pagilina pedagogines ir psichologines žinias, daug įdomių renginių ugdytiniams”

Pablogėjo:

„Nesirūpina perspektyva penkis metus į priekį ir gyvena šia diena. Neturi normalių pritaikytų patalpų, prasta instrumentų kokybė, suspausti tvarkaraščiai”

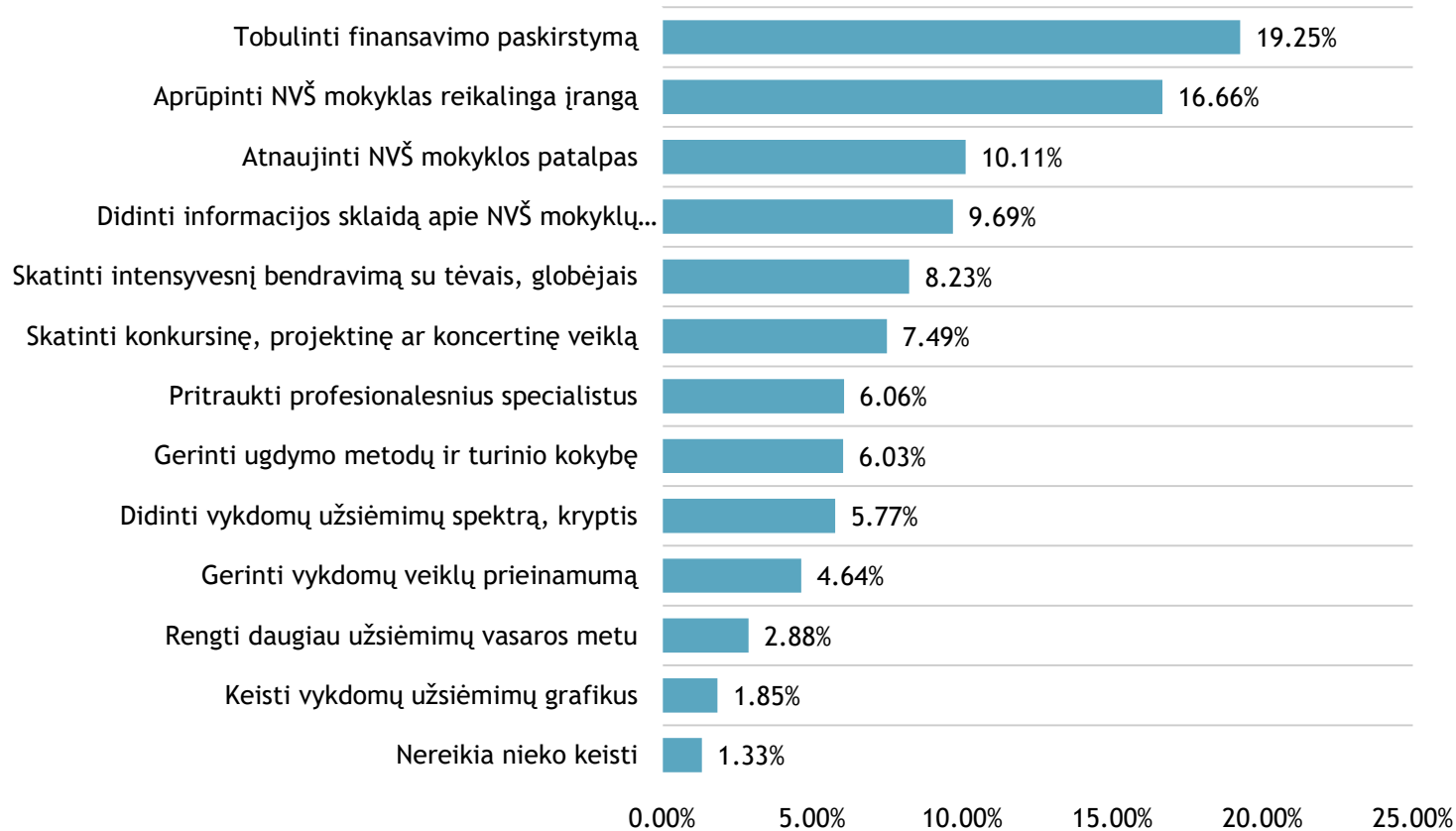
„Dėl mažėjančio vaikų skaičiaus, mokyti muzikos mokykloje turi galimybę vaikai turintys labai žemus muzikinių gabumų rodiklius, kai programiniai reikalavimai yra gan sudėtingi, tokiems vaikams sunku lavintis be įtampos”

„NVŠ politika neigiamai atsiliepia mokytojo motyvacijai, naujų jaunų pedagogų pritraukimui. Nepakankamas finansavimas riboja mokytojų kvalifikacijos tobulinimosi galimybes. Kontaktinių valandų nukarpymas neleidžia mokytojui dirbti kiek nori”

„Nuleistos rekomendacijos iš viršaus priimamos kaip būtinybė. Perdėta renginių gausa, per mažas pamokų skaičius vaikui”

Mokytojų atsakymų į klausimus pasiskirstymas (7)

Kaip manote, ką reikia keisti ir tobulinti NVŠ ugdymo mokyklose? (N=937)

Papildomi atviro tipo atsakymai: „Keisti mąstymą, kad svarbu vaikų kiekybė, o ne vaikų pasiekiami rezultatai užsiėmimo metu“; „Tobulinti teisės aktus ir apibrėžtumą šioje srityje“; „Norėtusi didesnės ir visapusiškos pagarbos ir pasitikėjimo, ne perdėtos kontrolės, tikrinimo, poreikio įrodinėti, kad kvalifikacija ir pats vis dar esi tinkamas dirbti mokykloje“; „Susiduriame su mokytojų problema: geri specialistai, norintys dirbti su vaikais, neturi pedagoginio išsilavinimo arba jiems neapsimoka dėl kelių valandų darbuotis ar lankyti pedagogo-psichologo kursus“.

Mokytojų atsakymų į klausimus apibendrinimas

- ➔ Iš viso apklausoje dalyvavo 937 mokytojai, daugiausia iš Kauno m. sav., moterys, 51-60 metų (37%).
- ➔ Apklausoje daugiausiai dalyvavo muzikos, sporto ir dailės užsiėmimų specialistai.
- ➔ Pagrindiniai išskiriami mokymo tikslai: ugdyti aktyvią ir kūrybingą vaiko asmenybę (22%); suteikti naujų žinių (19%); ugdyti savarankiškumą ir atsakingumą (18%).
- ➔ Esminiai išskylantys sunkumai mokytojams: tvarkyti dokumentaciją (20,8%); surinkti mokinių grupę (19,3%).
- ➔ Mokytojams sklandžiau organizuoti ugdymą padėtų: didesnė tėvų ir mokytojų motyvacija; lanksčios užsiėmimų vykdymo galimybės; mokytojų asistentai/padėjėjai; aiškūs NVŠ mokyklos tikslai ir siekiai.

Išvados / rekomendacijos NVŠ mokykloms (1):

- ☐ Sudaryti sąlygas ir skatinti NVŠ mokytojus dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose.
- ☐ Skirti daugiau dėmesio jaunų specialistų pritraukimui į neformaliojo vaikų švietimo sritį.
- ☐ Plėtoti bendradarbiavimą su kitomis NVŠ institucijomis, siekiant gerinti NVŠ programų kokybę.
- ☐ Atnaujinti nusidėvėjusias priemones bei įrangą. Renovuoti remonto reikalaujančias patalpas, pritaikyti nenaudojamas erdves NVŠ veiklai.
- ☐ Užsiėmimo patalpas ar įrenginius pritaikyti neįgaliems ir spec. poreikių turintiems vaikams.
- ☐ Didinti NVŠ programų įvairovę ir apimtis atsižvelgiant į tėvų ir vaikų poreikius.

Išvados / rekomendacijos NVŠ mokykloms (2):

- ☐ Suteikti vaikams galimybę išbandyti įvairias NVŠ programas, neįpareigojant ilgalaikiam lankymui.
- ☐ Užsiėmimų metu prioritetą skirti gerai vaiko fizinei ir dvasinei savijautai.
- ☐ Didinti NVŠ programų prieinamumą: sudaryti NVŠ užsiėmimų tvarkaraščius atsižvelgiant į viešojo transporto važiavimo grafikus, pamokų laiką, kitas mokinio dalyvaujamas NVŠ veiklas ir kitus veiksnius.
- ☐ Pagal galimybes užtikrinti mokinių užimtumą vasaros atostogų metu.
- ☐ Viešai skelbti informaciją medijose ar socialiniuose tinkluose apie mokykloje veikiančias NVŠ programas, tvarkaraščius, jų vykdymo vietas ir t. t. (informacijos ir žinomumo plėtrai).

Išvados / rekomendacijos savivaldybėms (1):

- ☐ Įsivertinti, ar savivaldybėje veikia optimalus neformaliojo švietimo teikėjų tinklas ir, jei reikia, jį didinti.
- ☐ Didinti NVŠ prieinamumą ir jo įvairovę kaimo vietovėse gyvenantiems (pvz. mokinių pavėžėjimas) ir socialinės atskirties grupių vaikams.
- ☐ Renovuoti ir modernizuoti prastas bazes, pritaikyti jas įvairioms NVŠ programoms vykdyti ir poreikiams tenkinti.
- ☐ Nustatyti NVŠ srityje pasiekimų turintiems mokiniams motyvavimo priemones (pvz. kompensuoti NVŠ programos lankymo mokestį ir t.t.).
- ☐ Organizuoti ir inicijuoti savivaldybėje esančių NVŠ mokyklų seminarus ir konferencijas, kurios padėtų dalintis gerą patirtimi ar kita naudinga informacija (spec. poreikių mokinių integracija į NVŠ programas, šiuolaikinio jaunimo poreikiai ir t.t.).

Išvados / rekomendacijos savivaldybėms (2):

- ☐ Aiškiau ir dažniau informuoti NVŠ įstaigas apie nuostatų, tvarkos ar kitus sistemos pokyčius.
- ☐ Skatinti niekur nelankančius mokinius dalyvauti NVŠ užsiėmimuose (inicijuoti niekur nelankančių mokinių ir jų tėvų poreikių tyrimą).
- ☐ Priimti tvarkas, lengvinančias NVŠ mokyklų bendradarbiavimą su BUM institucijomis (suteikiant patalpas ar sporto sales, suteikiant inventorių, mokytojų pagalba).
- ☐ Inicijuoti ir vykdyti NVŠ mokyklų veiklos įsivertinimą ir išorinį vertinimą, kurie padėtų užtikrinti neformaliojo vaikų švietimo programų kokybę.

Išvados / rekomendacijos valstybei:

- ☐ Didinti pabaigto NVŠ užsiėmimo pažymėjimo ar diplomo vertę sukuriant kompetencijų pripažinimo mechanizmą.
- ☐ Užtikrinti tolygų neformaliojo vaikų švietimo mokyklų pasiskirstymą šalyje, garantuoti vienodas galimybes mokiniams dalyvauti vykdomuose NVŠ užsiėmimuose (ypač atsižvelgti į mažų miestelių ar kaimo vietovių situaciją).
- ☐ Prisidėti prie lėšų paskirstymo ir paramos skyrimo siekiant užtikrinti tinkamas NVŠ įstaigų materialines bazes ir ugdymosi aplinkas.